

Loviisan kahdeksannet valtakunnalliset perinne- ja korjausrakentamisen päivät
VANHOJA TALOJA, IHANIA KOTEJA, ANTIKKIA & TAIDETTA

LOVIISAN WANHAT TALOT

LOVISA HISTORISKA HUS

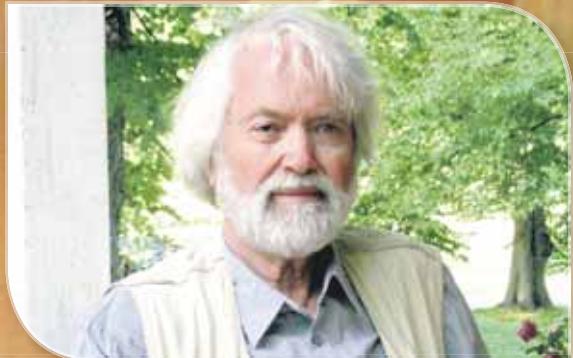
LOVIISA 25.-26.8.2012, LA & SU KLO 10-17

Hurmaavia valkoisia koteja: Schildtin talo, Stengård, Metsänvartijan talo, Villa Hanna, Kuninkaanolampi...

Mäkiuja 16 -
viiden vuoden urakka

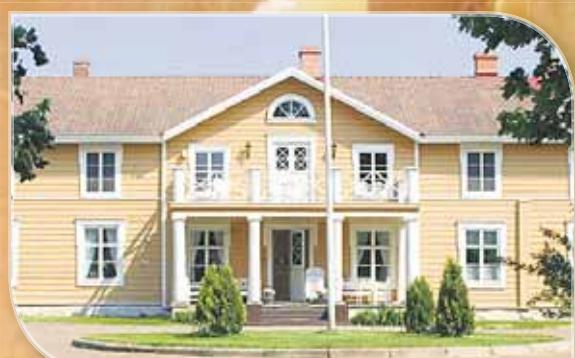
Punu Kaila puhuu LWT-seminaarissa ja neuvoor korjausklinikallaan upeasti entisöidyssä Kappelissa.

Lähi- ja luomuruokaa, artesaaneja, antiikkia, kerälyesineitä, vintagea ja lukuisia kirppiksiä.

Remppaa, remppaa: Vackerbacka, Almin talo, Puutarhakatu 34, Merimiehen mökki, Kuhlefeltin talo...

Kulttuuriteemana kartanot: Rutumi, Labby, Lurens, Myllykylä, Komendantin talo...

- Ruotsalainen ruokaguru Mats-Eric Nilsson iuennoi ja kokkaa (Petos lautasella, Aitoa ruokaa)
- Zombit rokkaavat Ungernin linnakkeella Loviisan teatterin Kauhujen kentässä
- Manfred Gräsböck ja Maija Lehtonen kotikonsertoivat 1700-luvulta rakennettussa Talo Paavolaisessa

*Oopperalaulaja Rita Bergman
rakastui
rappiokartanoon*

Antinkylän kuulu Storskrapis pelastuu vihdoinkin tärviöltä.

Rannekkeet 12 euroa - voimassa molempina päivinä, lapset alle 12-v ilmaiseksi.

WWW.LOVIISANWANHATTALOT.FI

Loviisan henki - Andan i Lovisa

Loviisa on kotikaupunkini. Sanoaan, että ihminen, joka on asunut useissa eri paikoissa, kokee kotikaupungikseen sen, missä hän ensi kerran koki suuria tunteita. Tunteiden ja tuntemusten merkitys on suuri. Sama pätee rakennuksiinkin.

Tekijä, mikä muuttaa talon tai huoneiston kodiksi, on nimenomaan tunne. Ihminen kokee, että tämä tuntuu kodilta.

Mieltyystäni vanhoihin taloihin en oikein itse-kaän ymmärrä saati pysty sitä selittämään. Tietoisuus siitä, että ennen minua talossa on jo asuttu 100 tai 200 vuotta, on jollakin tapaa turvallinen. Ihmiset tulevat ja menevät, valtioita syntyy ja kaatuu, mutta tämä talo on ja pysyy. Talo on nyt minun suojani ja kotini, mutta silti se on minulla vain lainassa. Huomenna se huolehtii jostakin toisesta.

Loviisan vanhat talot avaavat ovensa nyt kahdeksannen kerran. Kadut täyttyvät ihmisiä joita yhdistää sama asia: halu aistia ainutlaatuinen Lovisan henki. Se on tunne, missä viihtyyvys ja kireettömyys yhdistyvät tekemiseen ja yhteistyöhön. Toivotan omasta ja yhdistyksemme puolesta kaikki tervetulleeksi tunteaan Lovisan hengen. Se henki on kaikkien yhteinen.

Loviisa är min hemstad. Det sägs att en person som bott på många olika ställen, upplever den stad i vilken han/hon för första gången upplevde starka känslor som sin hemstad. Känslor har stor betydelse även när det gäller byggnader. Det är just känslan som förändrar ett hus eller en lägenhet till ett hem. Människan upplever, att detta känns som mitt hem.

Jag har svårt att själv förstå och därmed förklara min förkärlek för gamla hus. Vetskapsen om att huset före mig har varit bebott av andra i 100 eller 200 år, känns på något sätt trygg. Människor kommer och går, stater föds och faller, men det här huset består. Huset är nu mitt hem och min skyddsplats, men enbart till låns. En dag skyddar det någon annan.

Lovisas historiska hus öppnar sina dörrar nu för åttonde gången. Gatorna fylls av människor, som har något gemensamt: önskan att njuta av den unika andan i Lovisa. Det är en känsla, där trivsel och stressfrihet förenas med handling och samarbete. Jag önskar för min egen och vår förenings del alla välkomna att avnjuta andan i Lovisa. Den är gemensam för alla.

Petri Vauhkonen
Loviisan Wanhat Talot ry:n puheenjohtaja
Lovisa Historiska Hus rf:s ordförande

Karlskronabulevardi - lähirookaa, aitoa ruokaa ja käsityöläisiä

TAVATAAN ITUTORILLA

Laaja valikoima luomutuotteita, www.malmgard.fi

KÄSITYÖT KUNNIAAN

ITUtori esittelee ylpeänä myös käsityöläisten osaamista ja ideoita.

Mukana ovat:

- Arja Laaksonen Koristeita, pyyhkeitä.
- Minna Vähäjärvi-Palonen Puuluskoita, koreja.
- Maija Saastamoinen Huopatuotteita, www.maivas.fi.
- Outi Karikivi Kierrästystekstiliitit, www.willatar.fi.

Mats-Eric Nilsson signeeraa kirjojaan ITU-torilla lauantaina ja sunnuntaina.

ITUtorin tämän vuoden teemana on erityisesti lähirookaa ja tuoreen terveellisen ruoan merkitys meille kaikille. Tätä teemaa esittävästi tietyistä paikalliset tuottajamme sekä kansainvälisesti tunnettu lähirookan sanansaattaja Mats-Eric Nilsson Ruotsista.

Mats-Eric on kirjoittanut Suomessakin suositut kirjat "Aitoa Ruokaa", "Vaara vaanii kattilassa" ja "Petos Lautasella". Hän esittelee ja signeeraa kirjojaan ITUtorilla lauantaina ja sunnuntaina.

Sunnuntaina 26.8 klo 14 järjestetään Palvelatalo Esplanadissa, Kuningattarenkatu 7, lähirookapaneeli ja keskustelu. Siihen osallistuu Mats-Eric Nilsson lisäksi mm. ruokakulttuuriprofessori Johanna Mäkelä.

Tänä vuonna ITU-torin järjestelyihin osallistuu myös lähirookahanke "Huoleutta tuoretta".

Hankkeen aikana tehty kattava lähirookaluetello julkistaan juuri sopivasti ITU-torilla. Tuottajat Porvoosta, Loviisasta, Lapinjärveltä, Askolasta, Pukkilasta ja Myrskylästä esittävättyvät luettelossa. Muita lähirooan toimijoita ITU-torilla 2012 ovat Itä-Uudenmaan Oppisopimuskeskus – lähirookaan liittyvä koulutus, www.opso.fi, 4H/SLF – Toimintaa koko perheelle www.fs4h.fi sekä SLC – Bonden behövs-t-paidat ja lähirookakampanja, www.slc.fi.

Marbacka Bigård,
Hunajaa, maustettua hunaja, www.marbacka.fi.
Baccatum's
Chilituotteita.
Porvoon Paahimo
Kahvia omasta paahtimosta www.porvoonpaahimo.fi.
Gårdsbageri Veit
Korppuja, keksää, marenkia ja leipää.
Grimi Karlsson
Hilloja, marmeladeja ja hyttelöjä.
Henrikas Ladugård
Ternimaitoa ja lampaalantojia www.henrikasladugard.com.
Huhtasrinteen kotihunaja
Hunajaa www.huhtasrinne.fi.
Hulgård
Sonniinlihaa, www.hulgard.fi.
Leif Hansson
Leipomotuotteita paikallisesti tuotetuista raaka-aineista.

Porlammin Osuusmeijeri
Juustoja, www.porlammin-osuusmeijeri.fi.
Kal's Of Maine

Sinappeja, hiljoja, hyttelötä, salsa ja BBQ-kastikkeita, www.kalmaine.com.

Metsälän Luomutila
Marjoja, lampailihaa, hiljoja, mehuja ja vihanneksia.

Hommanäs Gård
Mehuja, hiljoja, hyttelötä, www.hommanas.com.

Anne Almgren
Syssatoa pelloilta ja puutarholta. Tarjonnan kruunaa tietenkinti.

Malmgård

Tervetuloa Lovisaan - Välkommen till Lovisa!

Jo kahdeksatta kertaa järjestetään tästä Lovisan Wanhat Talot -tapahtumasta on kehkeytynyt vuosien saatossa yksi itäisen Uudenmaan merkittävimmistä matkailutapahtumista. Tapahtuman keskeinen sisältö, vanhojen talojen esittely ja avaaminen messuvieraille, kunnostustarjoukset, korjausvinkit ja muita asumiseen liittyvät teemat kiinnostavat ihmisiä - onhan asuminen kaikkia meitä yhdistää asia. Tapahtuma on kasvanut vuosi vuodelta laajemmaksi säälyttäen silti ihmisiin piirteensä. Pikkukaupungin ilmapiiri ja hieno historiallinen miljöö luovat tapahtumalle mainiot puiteet.

Kaupunginjohtajana olen ylpeä siitä, että kahdeksan vuoden jälkeen tapahtumasta on kehkeytynyt vuosien saatossa yksi itäisen Uudenmaan merkittävimmistä matkailutapahtumista. Tapahtuman keskeinen sisältö, vanhojen talojen esittely ja avaaminen messuvieraille, kunnostustarjoukset, korjausvinkit ja muita asumiseen liittyvät teemat kiinnostavat ihmisiä - onhan asuminen kaikkia meitä yhdistää asia. Tapahtuma on kasvanut vuosi vuodelta laajemmaksi säälyttäen silti ihmisiin piirteensä. Pikkukaupungin ilmapiiri ja hieno historiallinen miljöö luovat tapahtumalle mainiot puiteet.

Kaupunginjohtajana olen ylpeä siitä, että kahdeksan vuoden jälkeen tapahtumasta on kehkeytynyt vuosien saatossa yksi itäisen Uudenmaan merkittävimmistä matkailutapahtumista. Tapahtuman keskeinen sisältö, vanhojen talojen esittely ja avaaminen messuvieraille, kunnostustarjoukset, korjausvinkit ja muita asumiseen liittyvät teemat kiinnostavat ihmisiä - onhan asuminen kaikkia meitä yhdistää asia. Tapahtuma on kasvanut vuosi vuodelta laajemmaksi säälyttäen silti ihmisiin piirteensä. Pikkukaupungin ilmapiiri ja hieno historiallinen miljöö luovat tapahtumalle mainiot puiteet.

Evenemanget Lovisa Historiska Hus, som redan arrangeras för åttonde gången, har under årens lopp utvecklats till ett av de mest betydande turistevenemangen i östra Nyland. Det centrala innehållet i evenemanget, det vill säga förevisningen av gamla hus som öppnar sina dörrar för mässbesökare, renoveringsuppvisningar, tips om reparation och andra teman som anknyter till boende, intresserar människor boende är ju någonting som är gemensamt för oss alla. Evenemanget har vuxit från år till år och blivit mera omfattande men ändå bibehållit sin besökarvänliga karaktär. Småstadsatmosfären och den fina historiska miljön skapar en utmärkt grund för evenemanget.

I egenskap av stadsdirektör känner jag stoltet över att det finns aktiva personer som vill utveckla och marknadsföra Lovisa på detta förträffliga sätt. De äldre till gamla hus som öppnar sina dörrar för den breda publiken är vardagshjältar och förtjänar allas vårt tack. För min egen del och på stadsens vägnar vill jag tacka de samarbetspartner och alla andra som än en gång gjort detta fina evenemang möjligt.

Olavi Kaleva
kaupunginjohtaja, stadsdirektör

Olen Lovisan vanhojen talojen puolustaja

I mig har Lovisa en försvarare av sina historiska hus.

Vierailen aina suurella ilolla Loviisassa sekä Itäisellä Uudellamaalla, mistä perheeni on kotoisin.

Loviisan idylli sekä tämä arvokas tapahtuma kuuluvat kesän kohokohtiin. Siksi haluankin mielessäni esittää valltineuvoston terveydyksen tämänuotiseen

Loviisan Wanhat Talot - tapahtumaan.

Loviisan seudun upeat kartanot - tämän vuoden teema - ovat ainutlaatuisia.

Kun vieraillee näissä kartanoissa sekä Lovisan historiallisissa, yli 100 vuotta vanhoissa taloissa huomaan selvästi, miten perinteistä arkkitehtuuria on kunnioitettu.

Menneillään olevat kunnianhimoiset remonttiprojektit ovat todiste paikallisten taloalaisten ja perinnerakentajien osaamisesta. Tätä osaamista täytyy suojella sekä viedä eteenpäin tuleville sukupolville.

Olen itsekin Lovisan vanhojen talojen puolustaja.

Det är alltid med stor glädje jag besöker Lovisa och Östra Nyland där min släkt är hemma.

Loviisan idyll och detta värdefulla evenemang hör till sommarens höjdpunkter. Jag vill därför med nöje framföra statsrådets hälsning till årets Lovisa Historiska Hus.

De historiska herrgårdarna som är årets tema är väldigt unika.

Den respekten man visar för traditionella byggnadskonster märks tydligt då man besöker Lovisas historiska, mer än 100 år gamla hus.

De ambitiösa renoveringsprojekten som pågår är ett bevis på den än i dag existerande yrkesskickligheten hos lokala husägare och hantverkare. Det är en yrkesskicklighet som bör värnas om och även föras vidare till kommande generationer.

I mig har Lovisa en försvarare av sina historiska

Carl Haglund
puolustusministeri, försvarsministern

Loviisan Wanhat Talot -messulehti

Julkaisija: Lovisan Wanhat Talot ry/Loviisa Historiska Hus rf.

www.loviisanwanhattalot.fi

Tuottaja: Maria Schulgin. Kuvat: Maria Schulgin, jollei toisin mainita.

Kartta: Lovisan Wanhat Talot. Ilmoitusmyynti: Sanoma News Oy/Vartti

Itä-Uusimaa. Ulkoasu/taitto: Sanoma News Oy/Vartti Itä-Uusimaa/SV.

Painos: 55 000 kpl. Painopaikka: Lehtikanta Oy, Kouvolan 2012

Kiitämme / Vi tänk

Loviisan kaupunki | Opetus- ja kulttuuriministeriö | Fortum | Kulturfonden | Aktia | Nordea
Itä-Uudenmaan osuuspankki | Kruunu-apteekki | FC-Loviisa | Itä-Uudenmaan Kyllät,
Huollettava tuoreetta -hanke | Mla Aitokari | Airi Kallio | Mia Heijnsbroek-Wiren | Hotelli Degerby/
Kari Junnila | Lovisan sanomat | Porvoon seudun musiikkiorkesteri /Loviisa | Tarra Tac
Lääkäriasisema Ergo | LC Lovisa-Loviisa | Eddie Bruce
Tom Backmansson | Katja Rapia | Vartti | Lukuisat talkoolaiset

UUSI KOHDE!

OOPPERALAULAJA RAKASTUI RAPPIOKARTANOON: "Varokaa sorkkaraudan yletöntä käyttöä!"

30 Storskrapis
Eteläinen Rauhalantie 2

■ Se tunne, kun tapettien, pinkopahvien, haltexin ja vanerilevyjen alta löytyy moitteettomassa kunnossa olevat peiliovet! Ja kun niitä löytyy peräjälkeen kolmet - neljän salin välistä!

Oopperalaulaja Rita Bergman on saanut kokea vastavia haittoitumisen hetkiä viime aikoina useasti Anttikylän kartanossa, Storskrapiksessa, jonka hän hankki omistukseensa tontin hinnalla, "purukuntoisena".

Bellman lauloi Appelstubbesta

Kartanolla on pitkä historia.

- Sen on omistanut ainakin vapaaeherratar Patkuls vuoteen 1741. Sen jälkeen tila siirtyi Nils Hippingin kautta Carl Wilhelm Appelstubblelle, joka mainitaan kahdessa Bellmannin laulussakin, Rita tietää.

- Kartano esiiintyy myös kirjailija Runar Schildtin fiktiossa Räfsbackassa, jossa sen nimi on Övre Grindas. Schildtin isoäiti kuului kartanon palvelusväkeen.

Loviisan kaupunki sai Storskrapiksen maa-alueineen omistukseensa 1910.

Kartano rakennuksena ei kiinnostanut. Siitä tuli kultautuisairala ja sittemmin sosiaalisen asuntotuotannon kohde, jonka kunnosta kukaan ei enää sotien jälkeen välittänyt.

Kutsumus vai sairaus?

Rita on omalla tavallaan vanhojen talojen kunnostamisen ammattilainen.

Muutama vuosi sitten Rita kunnostti Pernajan Pitkäpäässä olleen purukuntoisen talon ihaksi: se oli tuolloin yksi vanhojen lovissa-

laistalojen etäkohteista. Tänä vuonna Ritalla on LWT:ssä mukana myös virallinen koti, Metsäntartijan talo Malmgårdenissa, jota hän on remontoinut talven ja koko kevään.

- Se on ihana talo ihanalla paikalla, mutta valmis.

- Minulla on tämä kutsus, jota muutamat voisivat ehkä sanoa sairaudaksi - jotkut talot suorastaan huutavat minua luokseen enkä voi vastustaa. Nämä sielumi silmillä,

mitä ne ovat olleet ja mitä niistä voisi taas tulla.

Storskrapiksen kohdalla voidaan puhua suorastaan "mylähdyksestä".

- Eihän tätä voinut jättää väliin! Kaikki varoittivat vuosikymmeniä tyhjänä seisseen talon kunnosta, mutta luotin intuitiooni ja kokemuksiini.

Ryhdkäs rakennus ilmeni yllättävän hyväkuntoiseksi. Muovimattojen alta paljastui paksu hirsilattia, katoista iha-

nia sinertäviä lankkuja. Kaksi vesivahinkoa - yhden vessan ja keittiön kohdalla - ovat korjattavissa.

Ihana rakas sorkkarauta

Ritan rakkain työvälaine on sorkkarauta.

Sille on ollut käytöä, kun talon kuusi erillistä "huoneisto" on avattu ja turhat väliseinät ja sokkeloiset käytävät, kaapit ja komeroit purettu. Ja

Musiikkia kartanossa - music i herrgård

ANTTINKYLÄN KARTANO - ANTBY HERRGÅRD

Lauantaina 25.8 klo 15.00 Viisukonserti ja cd:n julkaisu - Agricolas döttrar: "Och ljus var natten" Rita Bergman & ja Denise Lindh (katso etäkohde Stengård, Pernaja) sekä Lasse Hirvi, piano ja Esa Pethman, saksofoni ja huiili. Vapaa pääsy LWT-rannekkeella - niin paljon kuin sisään mahtuu.

Lauantaina klo 18.00 Jazz-trio: Lasse Hirvi, Esa Pethman ja Jorma Ojanperä, basso. Liput 10e. Etukäteislipuja Tuhanne tuskan kahvila, Mariankatu 2, 0440-195971.

STORSKRAPIS

Södra Fredsbyvägen 2

Storskrapis "possessionsgård" nämns för första gången 1696 i Pernas historia. Man vet inte exakt när gården den är byggd, det har byggets till under åren. Husets kulturarv är av stort värde: Man sjunger om Storskrapis i Bellmans visor och den nämns i Runar Schildts verk. Herrgårdens förfall började 1910 i Lovisa stads ägo: först som farstossjukhus och sedan som socialbostäder. Men har ett omfattande renoveringsarbete framför sig. Det är tur att de nya ägarna värdesätter denna ålderstigna skönhet.

peräisiä ratkaisuja. Pitää olla varovainen ettei ala purkaa kantavia seiniä... kuten joskus aiemmin on melkein tapahtunut.

Talosta on kannettu ulos romua ja rakennusjätteitä useampi lavallinen - yksi niistä oli hylättyä kodinkoneita.

- Roinaa oli ylettömästi - vanhoja huonekaluja, virtyneitä patjoja, esinelaatikoita, kulahtaneita kirjoja, viinapulloja.

- Hyvästelin jokaisen esineen- kiitos joulupallo, mutta nyt on työsi tehty! Tämä surtuu työ oli hyvin terapeutista.

Rita kaavailee Storskrapiksen kulttuurikartanoa.

- Olen jo pitkään haaveillut lasten oopperakoulusta. Kamarikonsertit kotitiloissa kiinnostavat, akustiikka on erinomainen.

Kuvat:

1. Kun turhat rakenteet on purettu, sali toisensa jälkeen yhdistyy kauilla peiliöillä.

2. Rita Bergman on nyt tulevan musiikkikartanon onnellinen emäntä.

3. Sisäseinien hirsien pistot ja viilot kertova, että seinä on aiemmin ollut rapattu.

TYÖNÄYTÖKSIÄ JA NEUVONTAA:

SUOLATORILLA

■ Axxell. Kuggom tarjoaa tie- toa aikuiskoulutuksesta kädens eri taidoissa. ■ Edupoli/PRO-paja. Vanhojen peiliojen ja ikkunoiden kunnostusta. ■ Hämeen Sininen Ikkuna Oy/Ikkunaentisöjä Tiina Torniainen. Vanhojen ikkunoiden entisointi perinteisiin menetelmiin.

■ KL-edustus. Tieto vanhoihin taloihin soveltuvista lämmitysratkaisuista. ■ Pellatrix. Ekologinen

sisustaminen ja rakentaminen.

■ Rakennusperinteenseen ystävät ry. Perustettu valtakunnalliseksi yhteistyöorganisaaksi rakennusperinteestä ja kulttuuriperinteestä kunnostukselle. ■ Saviyhdystys ry. Saviyhdysten on perustettu savirakentamisen edistämiseksi ja antamaan tietoa ekologisesta, terveellisestä ja turvallisesta savirakentamisesta.

■ Suomalaiset tulisiajat – Finnish Fireplaces ry. Informaatiota ja työnäytöksiä.

■ UMK-rakennus. Korjauskenttämiseen erikoistunut Seppo Saarto. Neuvontapiste.

■ MARIANKADUN PUISTIKKO

■ Itä-Uudenmaan Jätehuolto. Tietoa jätehuollon järjestämisestä, kierrätyksestä sekä kompostoinnista. ■ Shell. Infoa öljylämmitysvaihtoehtoista.

■ LOVIISAN VÄRIKAUPPA,

Kuningattarenkatu 3
■ Uula-maalien asiantuntija paikalla la 9-14.

TALOKOHEISSA:

■ Kuhlefeltin talo, Kuhlefeltinkatu 9, (kohde 1) Arvorakennuksen saneerauksen työsuunnitelma nähtäväänä, työnäytöksenä ulko- maalausta ja silihin liittyvä neu- vontaa. ■ Kappeli, Kappelinpuisto (kohde 5) Kappeli palautetaan 1880-luvun malliin. Tule tutustumaan tähän mielenkiintoiseen remonttikohteeeseen. Oskari Orenius kertoo Kappelin kunnostuksesta asiantuntijaseminaarin yhteydessä lauantaina. Maalarimestari Airi Kallio vastaa kysymyksiin. Panu

Kailan korjausklinikka lauantaina.

Panu Kailan kirjoja myytävänä.

■ Almin talo, Brandensteinkatu 3 (kohde 11) Kari Markku/Studio Hyvä Typpi kertoo projek- tistaan, kuvia talon historiasta.

■ Degerby Gillen tontilla, Sepänkatu 4, Kai Andersson pääystää arkkitehtitoimistolla ja konsultoi historiallisten talojen "rempassaa". La 11-14 ja su klo 11-15.

■ Villa Hanna, Itäinen Harjutie 14, (kohde 14) Talon kunnostuk- sesta vastaava rakennusinsinööri

Christer Westerholm vastaa yleis- öön kysymyksiin

■ Puutarhakatu 36, (kohde 21) Arkkitehtitoimisto Kai Anderssonin korjaussuunnitelma nähtäväänä.

■ Vackerbacka, Puutarhakatu 34 (kohde 22) Talon isäntävänä suurimmaksi osaksi itse tekemä remontti etenee hyvin ja talon isäntä Juha Karvonen on paikalla vastaamassa kysymyksiin

■ Merimiehen mökki, Puu- tarhakatu 13 (kohde 26) Mökin laajennussuunnitelma nähtävällä.

4 Mielenkiintoisia kartanoita...

LURENS GÅRD

Lurensvägen 121

Den äldre delen av Lurens gård har flyttats dit redan på 1600-talet. Gården har huvudsakligen ägts av släkten Lindfors. Den testamenterades 1962 till Pernå kommun och ägs nu av Lovisa stad. Det värdefullaste lösöret finns på Lovisa stadmuseum, men inredningen från 1800-talet vittjar om havsresernärernas resor. Lurens gård administreras av Östra Nylands ungdomsförbund r.f och på området finns även Lurens sommarteater.

RUDUM GÅRD

Hasselblattvägen 5,
Lappträsk

Den äldsta delen av Rudum gård är byggd 1794, den nuvarande formen från år 1850. Herrgården, som renoverats med stil på det här årtusendet, har fem rum i olika färger placerade efter varandra, två kammare och bagarstuga/kök. Under de guidade turerna berättar "Emilia Laura Gylling" faster till skulptör Ville Vallgren, om livet på herrgården på 1850-talet och i övre våningen kan man bekanta sig med karolinska kavalleriets uniformer.

LABBY GÅRD

Labby Gård 49, Isnäs

Karaktersbyggnaden på Labby gård flyttades sjövägen från Sveaborg till det redan på 1300-talet kända storgodset. Det traditionella herrgårdslivet är i dag ett levande jordbruk och då Juha Närä blev herre på gården omvandlades jordbruken till modern biodynamisk produktion. På gården finns en ekobutik och parken återställs till sin forna prakt. På området finns även Edesby medeltida museiområde. www.labby.fi

KVARNBY GÅRD

Tesjö

Kvarnby gårds huvudbyggnad i Tesjö är veterligen byggd 1753 och har i tiden fungerat som gästgiveri. Vid restaureringen av husets exteriör 2006-2007 har man använt bräder sågade av gårdens egen träd, som målats med rödmrylla och fönsterkarmarna är gjorda enligt gammal modell 2006-2007. Renoveringen av huset pågår fortsättningsvis. Smedjan har renoverats under 2005-2008 med stöd av museiverket.

UUSI ETÄKOHDE!

Lurens kartanon arvokkaimmat esineet löytyvät Loviisan kaupungimuseosta.

MERENKULKIJOITA JA KENRAALEJA

J Lurensintie 121,
Lurens

■ Vanhin osa Lurensin kartanoa on rakennettu 1600-luvulla ja siirretty muualta nykyiselle paikalleen, jossa rakennusta on jatkettu aina tarpeen vaatiessa. Tilan merkittävin omistaja olivat Lindforssit ja monet esineet kertoavat äveriää merenkulkijakauppiaas Jacobin

kaukomatkista.

Hänen vanhin poikansa, kenraalimajuri **Jacob Julius** aateloitiin. **Kenraali af Lindfors** oli menestynyt teollisuusyrityjä ja hyvänteekijä, joka rakennutti mm. Helsingin Eläintarhan suuren, edelleen käytössä olevan kasvihuoneen.

Suku sammui 1933, jolloin kartano testamentattiin Pernajan kunnalle turvattomien las-

ten hoitolaitosta varten.

Kun testamentti toimeenpantiin 1962, turvattomia lapsia ei enää löytynyt ja kunta luovutti pääräkennuksen puistoineen Östra Nyland Ungdomsförbundin käyttöön. Alueella toimii aktiivinen kesäteatteri, kartanon vierellä on mielenkiintoinen vaunumuseo.

LURENSIN VAUNUMUSEO

■ Aiemmin Sarvilahden kartanon tiloissa sijainnut vaunumuseo toimii nykyisin Lurensin kartanon mailla suuressa ladossa. Sieltä löytyy kotiseutuentusiastien keräämiä vaunuja, rekiä, erilaisia ajopelejä ja kelkkoja yhteensä 40-50.

KOUKKAUS LAPINJÄRVEN PUOLELLE

L Rutumi, Hasselblattint. 5
Lapinjärvi

■ Rutumin historia alkaa isovihain timoilta. Nykyinen kartano on rakennettu pääasiassa 1800-luvulla, joskin sen vanhin osa on vuodelta 1794.

tanoa vuonna 2000, edessä oli perusteellinen kunnostus.

- Kartano oli 40-50-luvun mallissa. Korjausten lisäksi poistelimme hältex-levyjä ja korkkimattojen päälle liimattuja kokolattiamattoja, Marja muistelee.

Nyt kokous- ja tilauskartanona toimiva Rutumi on kau-

nis kuin koru.

Pääräkennuksen viisi salia - sininen, keltainen, vihreä ja kaksi punaista - tarjoavat runsaasti silmäniloa. Häähnuone houkuttaa, leivintuvasta tehdynssä keittiössä on paljon mielenkiintoisia yksityiskohtia.

UUSI ETÄKOHDE!

Rutumin kartano toimii nykyisin kokous- ja juhlakartana.

AIKA-MATKALLE

K Stenkulla torppa/Jullen torppa
Lurensintien ja Liljendahlin tien risteys/Hardom

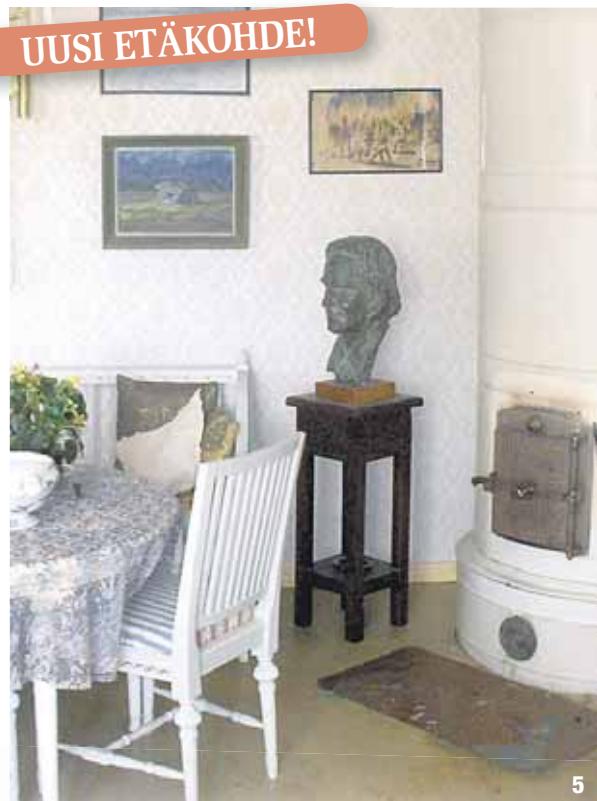
■ Pikkiriikkinen torppa on peräisin 1800-luvun alkupuolesta ja osa siitä toimi sepän pajana. Kun leski myi sen 1870 **Julle Nymanin** isälle, ehtona oli, että hän sai asua siellä lopun elämäänsä. Ensimmäisenä talvena kumpikin asui keittiössä, sen jälkeen leskelle rakennettiin

oma kamari. Julle asui torpassa kuolemaansa asti 1959 ja torppaa ylläpitää nykyisin Hardoms spannmålsgasin och Stenkulla Torp stiftelse.

4

UUSI ETÄKOHDE!

5

MODERNI LUOMUKARTANO JA VANHA VÄENTUPA

E Labbyn kartano 49
Isnäs

■ Labbyn kartanon nykyinen päärakennus on siirretty 1860-luvun jälkeen meriteitse Suomenlinnasta Isnäsiin, jo 1300-luvulla tunnetun suurtilan maille.

Kun **Juha Närin** alkoi isäntänöidä Labbyä, sen maatalous siirtyi kokonaisuudessaan moderniin biodynamiiseen tuotantoon.

Kartanossa sijaitsee myös kertanopuoti.

– Labbyssa harjoitetaan säilyttää korjausrakentamista eli se korjataan, mikä on rikki tai vaatii muutoin pikista huomiota.

Piharakennuksista on viime aikoina kunnostettu juustokellarit, 1800-luvun taidonnäyte. Labbyn juustolan tuotteita on syöty aikoinaan jopa Tukholman Grand Hotelissa ja niitä

viettiin myös Etelä-Amerikkaan asti.

Ulkorakennuksista seuraavaksi kunnostetaan vanha pumppuhuone.

Kartanon suuren puulajipuiston ja puutarhan entisöinti on työn alla ja Labbyn mailla sijaitsee myös näkemisen arvoinen Edesbyn keskiaikaisen kylän museoalue.

Mansardikattoisessa, 1700-luvulla rakennetussa vanhas-

väentuvassa on ollut aiemmin itämerityylinen kaislakatto ja samaa tyylisuuntaa edustava tuvan jykevät pitkittäiset kattohirret.

Taloa ovat vuosien saatossa asuneet kartanossa työskentelevä perheet. Nyt pienet asunnot on yhdistetty tilaa aiemmin isännöineen Mauri Närin kodiksi. www.labby.fi

TÄRKEINTÄ ON TOIMIVUUS

M Myllykyläntie 13
Tesjoki

■ Myllykylän tila löytyy ensimmäisen kerran maakirjakkartassa 1650. Seuraavalla vuosisadalla siellä toimi ruis- ja vähämylly sekä viinanpolttimo. Myllykylän 1750-raken-

nett kartano, joka mainitaan Ehrensvärdin matkoissakin, on ollut myös keskikievari. Pihapiirin halkova tie on muihinsa Suuren Rantatielle ainoaa säilynyt hiekkaousu.

Kartanon kunnostus aloitettiin ulkopuolelta, oman tilan puista sahatuilla laudoilla.

Vanhan mallin mukaan valmistetut ikkunapuitteet saatiiin paikoilleen 2006-07.

Sisätiloja on rempattu omin voimin vähitellen, huone huoneelta. Keittiö on nyt valmis, seuraavaksi siirrytään kirjastohuoneeseen. Vaikka remonteissa on pyritty mah-

dollisimman autenttiseen korjaamiseen, siinä on jouduttu myös tekemään kompromisseja – tärkeintä on toimivuus.

<http://kotisivu.dnainternet.net/kkippola/esittely.html>

EHRENSVÄRDIN MUISTOMERKKI

6 Komendantintalo
Puistokatu 2

■ Luonnonkivistä ja tiilestä rakennettu Komendantintalo valmistui kesällä 1755 ja työhön osallistui 1000 miestä Upplandin ja Södermanlandin jalkaväenrykmentistä sekä Uudenmaan Rakunat. Se on yksi **Augustin Ehrensvärdin** kolmesta toteutuneesta kivitalosta.

Komendantintaloon rakennettiin kaksi kerrosta sekä ullakkokerros taitetun, ns. mansardikaton alle. Ullakolla talon savutiehyet yhdessä sitten, että tarvittiin vain muutama savupiippu. Kun kuningas **Kustaa III** vieraili Loviisassa, hän asui tietävästi komendantintalossa, jossa hänelle järjestettiin arvoisiaan juhlia. Tältä ajalta

lienevät peräisin myös toisen kerroksen salin käsinmaalatut tapetit, jotka rekonstruoitiin salista löytyneiden fragmenttien perusteella vuonna 2003.

Komendantintalo on toiminut museona vuodesta 1960

alkaen. Vintin neidonkammari on niinikään sisustettu kustavilaiseen tyylisiin.

Rakennuksen eteen on 1998 perustettu yröttarha, jossa viljellään 1700-luvun hyötykasveja.

UUSI KOHDE!

6

KOMMENDANTS-HUSET

Parkgatan 2

Byggnaden, som numera fungerar som stadsmuseum, byggdes 1755 i samband med bygget av fästningarna och kan anses herrgårdssaktig. Innredningen är till stor del gustaviansk och den handmålade tapeten i den stora salen är en kopia av den som målades på 1780-talet, då Sveriges kung Gustav III kom på besök. I museets översta våning finns Erja Lempinen fina fotografiutställning östnyländska herrgårdar.

ITÄUUSMAALAISIA HERRASKARTANOITA

*valokuvanäyttely
Erja Lempinen*

2. saakka Loviisan kaupunginmuseossa,
os. Puistokatu 2

Valokuva-
näyttelyssä on
kuvia viidestä
itäuusmaalaista
kartanosta:
Koskenkylä
(Forsby),
Kulla, Malmgård,
Suur-Sarvilahти
ja Tervik.

6 Ihania vaaleita koteja...

UUSI KOHDE!

SCHILDTS HUS/
VILLA HELMI

Seppälävägen 3

Huset, som kallas Schildts hus, flyttades i början av 1900-talet på den stenfot, där Runars Schildts mormors torp i tiden fanns. Huset har fått en tillbyggnad 2002, så att husets fasad blev symmetrisk. I och med nya ägare förynnade man på hösten 2011 hela övre våningen samt golven, ytorna, el och rör - på fem veckor och två dagar! Inredningen följer den bondromantiska fransk-danska Jeanne D'Arc Living-stilen.

VIIDEN VIIKON SUPERREMPPA

29 Schildtin talo/Villa Helmi
Seppäläntie 3

Schildtin taloksi kutsuttu Villa Helmi oli mukana Lovisan vanhoissa taloissa vuonna 2009, kun kulttuuriteemana oli Schillmarck, Sibelius ja Schildt.

Samalla paikalla asui nimittäin aikoinaan kirjailija **Runar Schildtin** (1888 -1925) isoäiti. Nuori Runar vietti hänen luo- naan lomiaan ja kirjoitti seutukunnasta useissa teoksissaan.

Noilta ajoilta on jäljellä vain kivijalka, jonka päälle nykyisen rakennuksen vanhempi

osa siirrettiin 1914 – vanhana talona jo sekkin. Talo laajeni kymmenisen vuotta sitten uudella pohjoisosalla, joka tasapainottaa sen ulkomuotoa kauniisti.

Nyt talolla on uudet omistajat, uusi nimi Villa Helmi ja aivan uusi ilme- nykyisin niin muodikas vaalea ranskalaistanskalainen maalaiestyle.

Saara ja Niko Nordman rakastuvat nykyiseen kotiinsa jo muutama sitten.

– Se oli myynnissä, mutta myynti peruuunti. Olimme tosi pahoillamme. Omistajat ottivat meihin kuitenkin myö-

hemmin uudelleen yhteyden ja se oli sitten siinä.

Viime syksynä Nordmanit aloittivat talonsa pikaremontin.

Turhat väliseinät poistettiin, hirret otettiin esille useammasa huoneessa ja maalattiin valkoiseksi, muut seinät tapetoitiin uuteen uskoon. Sähkö ja putket uusittiin ja keittiö muutti kokonaan, vanhaa liettä luukun ottamatta.

– Remppa kesti viisi viikkoa ja kaksi päivää, tehopariskunta kertoo.

Puolet vanhasta katosta on pesty ja uudelleen pinnoitettu. Menetelmä on huomattavasti

edullisempi kuin uusi katto.

Saaran sisustusmaailmaa voi ihailla myös hänen Mariankadun liikeessään Living-room Beauty&Home, jossa myydään mm. Jeanne D'Arc Livingin tuotteita.

Kuvat:

1. Maalaismallinen tylli ihastuttaa.

2. Esille jätetyt hirret on maalattu valkeiksi.

3. Uusitun keittiön sydän on vanha leivinuuni.

VILLA HANNA
Östra Åsvägen 14

Villa Hanna nämns i tomböckerna första gången år 1825, men av husets byggnadsmaterial och -sätt att döma har stommen uppförts redan på 1700-talet. Gränsen mellan den gamla och den nya stommen syns tydligt. Det ursprungliga köket förtördes under andra världskrigets bombningar. Vinden med sina många intressanta detaljer inrymmer nu föräldrarnas sovrum.

Villa Hannan tilaa säestäävät yläkerran kierreportaat ovat kuin taideos.

MAALLINEN PARATIISI

2 Kuninkaanolampi
Kuhlefeltinkatu 8

Miten kaunista! Miten ihanaa! Miten uskomaton puutarha ja tuo metsälampi – tämä on kuin maallinen paratiisi!

Näitä huudahduksia kuulee tuon tuostakin Kuninkaanolammen puutarhassa ja talossa. Ja kun tähän lisätään vielä talon kuulujen herkkujen – kalapiiraiden ja muiden leivonnaisien – aromeista hurmaantuminen, ei ole ihme, että Kuninkaanolampi on yksi LWT:n suosituimmista kohteista.

Villa Hannan vaaleus ja minimalistisuus ovat monen mieleen. Seiniltä löytyy mielenkiintoisia, vanhoista tarvekalustoista muotoiltuja taideteoksia.

vuosien saatossa. Aiemmin tummat pinnat on maalattu vaaleaksi ja vaaleus korostuu talon emännän suosimilla siniläillä huonekaluilla.

Kukoistava ja palkittu vanhanajan ruusuinen puutarha rajoittuu 1700-luvun linnostöissä syntyneeseen Kuninkaanolampeen ja rauhoitetun lehdon läpi kulkevaan Ehrensvärdin luontopolkuun.

Kuvat:

1. Kuninkaanolammen palkittu runsas puutarha on ehdottomasti näkemisen arvoinen.

2. Siniset huonekalut korostavat Kuninkaanolammen vaaleita pintoja.

KUNINKAANLAMPI
Kuhlefeltgatan 8

Den ursprungliga stommen är från 1750-1800-talet, och huset har senare utvidgats i etapper. De tidigare mörka innerväggarna har under den senaste renoveringen fått ljusa ytor. Den vackra, gammaldags rosenträdgården gränsar till en damm som uppstod då befästningsarna byggdes på 1700-talet. Här löper också Ehrensvärdsgården runt dammen.

14 Villa Hanna
Itäinen Harjutie 14

Villa Hanna emäntä rakastaa osin 1700-luvulta peräisin olevan talonsa vanhoja hirsia. Siksi ne on jätetty näkyville ja maalattu valkeiksi.

Keittiö puolella massiivisia hirsia ei kuitenkaan näy.

– Alkuperäinen keittiö tuhoutui pommituksissa. Tämä nykyinen on uudempaa tekona ja lautarakenteinen, **Hanna Stringer** selvittää.

Lisää tilaa on haettu vintti

1

2

UUSI ETÄKOHDE!

STENGÅRD

Agricolavägen 7, Pernå

Stengård är byggd 1892 mitt i kulturmiljön av Pernå kyrkoby. Då huset bytte ägare 2009, påbörjades en grundlig renovering. Värdinna gick ner hela 18 kg under 3 månader, då hon rev gamla paneler, tapeter, plast- och korkmattor och målade om ytorna. Huset fick en köldisolering glasveranda och ett nytt kök. Mellantaket togs bort då man hittade en timmerman, som åtog sig jobbet.

KAHDEKSANTOISTA KILON URAKKA

I Stengård
Agricolantie 7, Pernå

Kun Denise Lindh alkoi etsiä itselleen kotia, hänen oli kaksi vaatimusta: talon piti sijaita Pernajan kirkonkylässä ja vastata hänen tarpeitaan.

Vain yksi talo oli tuolloin myytävänä ja niin kävi, että nyt minulla on kodistani työpaikalleni Pernå Kyrkobyn skolanliin vain 50 metrin matka.

Vuonna 1892 rakennetun Stengårdin sijainti on maise-malliseistikin ihastuttava. Se sijaitsee kallioisella kukkulalla,

keskellä pernajalaista kulttuurimaisema. Merenlahtikin siintää näköpiirissä.

Denise laitui kolmessa kuukaudessa - remontin rannikin vaiheen aikana - peitäti 18 kiloa.

Vanhien puupaneeli- en, tapettien sekä muovi- ja korkkimattojen irrottaminen on työlästä hommaa, samoin niiden jätelavalle kantaminen. Vintti oli tyhjennettävä hiekasta ja sammaleesta ja se oli todella raskasta. Ja sitten maalattiin, maalattiin ja tapetoitiin.

Talo sai uuden keittiön lisäksi kaksi uutta talvilämmintä la-

sikuistia.

Suuremmassa istutaan iltoja ison pöydän ääressä ja vastikään valmistunut pienempi kuisti on talon emännän työhuvone.

Olohuoneen katto oli aiemmin hyvin matala, melkein pitkähkönen Deniseniin päättää viistävä.

Katto poistettiin, kun lopulta löytyi kirvesmies, joka suostui tekemään sen.

Monet eivät uskoneet lainkaan sellaiseen mahdollisuuteen, pitivät työtä aivan liian hankalana. Mutta nyt, kun se on tehty, kaikki ihastelevat korkean olohuoneen avaraa

tunnelmaa.

Olohuoneesta päästään kau- niita tilaa säätäviä kierrepor- taita pitkin makuutiloihin.

Nyt, kun koti on mallillaan, on aika keskittyä suureen pi- haan ja puutarhaan.

Kuvat:

1. Olohuoneesta poistettu väli- katto antaa avaruutta.

2. Jänispatsaat viihtyvät pianon päällä.

3. Moderni keittiö viihtyy van- hassa talossa.

4. Makuuhuone on rakennettu parvelle.

UUSI ETÄKOHDE!

ETIÄISENÄ NÄHTY UNELMA

H Postineidin talo
Rumpilantie 835, Malmgård

Vahvoihin väriihin tykästyntä Loviisan kanttori **Suvi Aalto** oli nähty nykyisen kotinsa mielessään jo ennen kuin edes osui paikan päälle.

Postineidin talo on ollut alun perin 1700-luvulta peräisin oleva Malmgårdin vanhan kartanon siipirakennus. Se siirrettiin nykyisille sijoilleen 1885 - 1886. Vanha kuisti on purettu, sen tilalle on nousemassa uusi iso lasikuisti.

Keittiön on talon sydän. Sen mustunut katto ja hirsiseinät kertovat savupirttiajoista.

Tapettien alta paljastuneissa seinälaudoissa, jotka on ilmeisesti irrotettu aikoinaan Malmgårdin kartanon omistavan Creuzin kreivillisen suvun kuljetuslaatiikoista, on vanhoja osoitetekstejä: Grefve Creutz, Helsingfors....

Postineidin talossa suositaan voimakkaita väriä. Keittiön hirret kertovat savupirttiajasta, lautaseinä Creutzien suvusta.

FLYYGELI SAI KODIN

G Metsänvartijantalo
Myrskyläntie 9, Malmgård

Oopperalaulaja **Rita Bergman** kunnostti 1900-luvun alussa rakennetun Malmgårdin kartanon metsänvartijoiden talon kodikseen, mutta rakastui sittenmin Storskrapiksien kartanoon ja jatkaa nyt sen kunnostamista.

Metsänvartijan talon remontissa maalattiin kaikki pinnat ja lattioiden vinyylimatto poistettiin. Taloon vedettiin vedet ja viemäri ja sinne rakennettiin kokonaan uusi kylpyhuone.

Aiemmin sähkölämmityn talon neljää pöntööunia ja hellää nuohonnut nuohoja toteisi, ettei ole ikinä nähty hormeissa yhtä montaa lin-nunpesää.

Kuvat:

1. Flyygeli vie suuren osan olo- huonetta.

2. Makuu- ja kylpyhuone löytyy vyläkerrasta.

UUSI ETÄKOHDE!

SKOGVAKTARNAS HUS

Mörskomvägen 9

Operasångerskan Rita Bergman har renoverat Malmgårdskogs vaktares hus, som byggdes i början av 1900-talet. Ytorna har målats och vinylmattorna från golven har tagits bort. Vattenledningar och avlopp har installerats och ett nytt badrum har byggts. Sotaren, som rengjort de fyra plåtugnar och spisen konstaterade, att han aldrig sett så många fågelbon i skorstenar tidigare.

POSTFRÖKENSHUS

Drombomsvägen 835

Kantorn i Lovisa, Suvi Aalto, hade med sin själs ögon sett sitt nuvarande hem innan hon ens stött på det. Huset härstammar från 1700-talet och har ursprungligen varit en flygel till Malmgårdens gamla herrgårdsbyggnad. Byggnaden flyttades till sin nuvarande plats 1885-1886. Det svarta taket är från rökpörtstiden och på bräden under tapeterna hittades gamla texter. Den gamla verandan har rivits och en ny, stor glasveranda byggs i stället för den.

KAPPELI
Östra Åsvägen 14

Lovisa stads pärla från gångna tider, Kapellet - som byggdes 1865 och som senare på grund av misskötsel förfallit - hör till de finaste av Lovisas värdefastigheter. Kapellets väg mot en ny blomstring påbörjades för två år sedan då målarmästaren Airi Kallio köpte byggnaden och började visionera ett nytt centrum för kultur. Kapellet kommer småningom att återställas till sin ursprungliga 1800-tals prakts och arbete finns så det räcker. En del av delarna som byggdes till 1946 är redan rivna och nu står restaureringen av fönstren i tur.

2

LOVIISAN HELMI AVAUTUU

**5 Kappeli
Kappelinpuisto**

■ Siitä alkaen kun maalarimestari **Airi Kallio** osti 2008 pahasti ränsistyneen 1860 rakennetun Kappelin, hän on saanut taukoamatta vastata kysymykseen, milloin Kappeli avautuu.

Nyt se tiedetään. Kappeli avautuu ensi vuonna . "Keisari Aleksanteri III" saapuu avaamaan Kappelin kesän, jos kaikki menee suunnitelmiin mukaan. Ja miksei menisi - Airihan on tunnuttu tahtonainen.

Airi on tahtonut palauttaa Kappelin entisaikojen malliseksi, mutta oman tyylisekseen.

Kermanvaalea eteinen on valmis, samoin sininen tee- ja kahvihuone. Herrojen vihreä kabinetti on ristitty Waldemarin salongiksi ja siellä voi ihastella Aleksanteri III:n vuosiin keskityvä tsaarinajan henkeä.

- Loviassa aina hehkuteaan Ruotsin aikaa ja unohdaan, että Lovissa oli yli sadan vuoden ajan venäläinen kaukunki. Koko keskusta kauppiaspalatseineen kertoo tuosta

ajasta, Airi lisää.

Kun vanha avoterassi paljastui laudoituksen alta elo-kuun alussa, skeptisimmätkin alkivat uskova rautarouvan projektiin.

Puretun vanhan erkkerin tilalle tulee ensi kesänä ulkoterassi ja ruukkupuutarha .

Kuvat:

1. Kappelin vrouvien salongissa on siniset seinät.
2. Kappelista löytyy monia kau- niita entisajan esineitä.
3. Herrojen vihreä salonki vie ajatuksen venäläiseen Loviisaa.

3

ALMSKA HUSET
Brandensteinsgatan 3

Arkitekt Bertel Jung planerade Almska huset år 1907. Huset representerar sällsynt jugendstil byggd i trä. Staden beslöt att riva huset, som var «i dåligt skick och ansågs obehövligt», men Högså domstolen upphävde rivningsdomen 2005. Man lät fortsättningsvis byggnaden förfalla, tills den såldes för det symboliska priset 2 euro till Studio Hyvätyppit 2011. Huset renoveras till kultur- och konstcentrum.

**11 Almin talo
Brandensteininkatu 3**

■ Arkitehti **Bertel Jung** vuonna 1907 suunnittelemassa Almin talo on ollut kauan kiiavan keskustelon kohteena.

Joidenkuiden mielestä se olisi pitänyt tuikata tuleen jo ajat sitten siinä missä toiset ovat taistelleet sen säilyttämisen puolesta.

Vaikka se edustaa harvinäistä jugendtyylistä puurakentamista,

kaupunki päätti purkaa suo-jellun talon "huonokuntoisena ja tarpeettoman" 2003, muutamaa vuotta aiemmin tehdyn valtuoston pääökseen mukaisesti. Korkein hallinto-oikeus kumosi purkupäätöksen

2005. Rakennuksen annettiin silti rapistua edelleen, kunnes Studio Hyvätyppit osti sen 2 euron symbolisella hinnalla 2011.

Nyt talon asiat ovat mallilaan ja sitä remontoidaan kulttuuri- ja taidekeskukseksi. Seinät on riisuttu hirsille, taloa on avattu maala-

Kun Almintalo on palautettu entisajan asuun, sen värinkin muuttuu sinisestä keltaiseksi.

UUSI KOHDE!

LOVISA SVENSKA MEDBORGAR-INSTITUT
Östra Åsvägen 14

Arkitekt Karl Hård af Segerstad planerade det utsmyckade huset i jugendstil 1898. Det fungerade först som privatbostad, och övergick sedan i Lovisa stads ägo först som skattebyrå och senare som en del av det svenska gymnasiet. Huset förstördes nästan helt under branden 1991, men renoverades med pietéer enligt ursprunglig modell. Lovisa svenska medborgar-institut MI har fungerat i huset sedan 1977. Huset är öppet för allmänheten endast lö 25.8.

ONNEKSI TALOA EI PURETTU

**7 MI
Itäinen Harjutie 14**

■ Ruotsinkielisen kansalaisopiston eli Mi:n kaunis vaaleapunainen talo edustaa lovissaista jugendarkkitehtuuria. **Karl Hård af Segerstad** suunnitteli rakennuksen 1898 tohtori Ekelundin kodiksi ja vastaanottotiloiksi - ko. arkitehti on suunnitellut sittemmin Helsingissä mm Nyland nationin, Ratakadun Poliisitalon, Kallion kirjaston

Rakennus vaarioitui pahein todennäköisesti tuho-

ja Hakaniemen kauppahallin.

Mi-rakennuksen julkisivu jakautuu neljään horisontaaliyöhökkeeseen ja koristeellista vaikutusta lisäävät talon runsaat puuleikkaukset päätykolmioissa ja ikkunoiden vuorilaudoissa.

Talossa on sittemmin toiminut verotoimisto ja se oli myös osa ruotsinkielistä lukiota, kunes ruotsinkielinen työväenopisto muutti sinne 1977. Kaukunki osti kiinteistön vuonna 1982 ja se entistettiin 1984.

Rakennus vaarioitui pahein todennäköisesti tuho-

poltosta sytytneessä tulipallossa marraskuussa 1991. Veranta tuhoutui täysin, samoin yläkerta ja kosteusvauriot olivat mittavat.

Osa Loviisan päättäjistä oli tuolloin sitä mieltä, ettei rakennusta kannattanut korjata ja että se tulisi repiä kokonaan. Mutta kun havaittiin, että silloiselta kouluhallitukselta työväenopiston kunnostamiseen saatut varat olisi pitänyt tuolloin maksaa takaisin, päädyttiin uudelleen rakentamiseen.

Komea talo on auki yleisölle

UUSI KOHDE!

vain la 25.8, jolloin viereisen LWT -talon, Villa Degerbyn isäntää, rakennusneuvos **Aulis Tynkkynen** luennoi siellä

iltapäivällä - ensin ruotsiksi ja sitten suomeksi - Loviisan kaupunkikuvan kehityksestä.

Mi Lauantaina 25.8. Rakennusneuvos Aulis Tynkkynen:

"Kaupunkisuunnittelija ja suojuelu Loviassa - kulttuuriperintö kau-pingin voimavarana" / "Stadsplanering och miljötänkande i Lovisa - kulturarv som potential" (Mi, Brandensteinsgatan 21)

■ **klo 17 - 18.30** Loviisan ainutlaatuinen kaupunkikuva on kehitetty yhtäältä kaavoitukseen, toisaalta rakentamiseen liittyvien ratkaisujen myötä. Mitä kuuluu Kappelille ja Almintolle? Miten menneisyys heijastuu tulevaisuuden suunnittelun? Loviisan kult-

tuuri- ja ympäristöliikkeen kanssa yhteistyössä suunnittelut kurssi liittyy opetushallituksen tukemaan Hållbara gårdsidéer -hankkeeseen.

■ **kl. 15.15 - 16.45** Lovisas unika stadsbild har kommit till som konsekvens av å ena sidan stadsplanering å andra sidan byggverksamhet. Hur återspeglar sig det förflyttna i framtida lösningar inom stadsplane-ring? De två föreläsningarna ordnas av Mi. Lovisas kultur- och miljörörelse har medverkat kursen som stöds av utbildningsstyrelse.

Arkkitehti Oskari Orenius, rakennetutkija Pera Heikkinen ja arkkitehti Panu Kaila

LWT- seminaarissa puhutaan Kappelista, homeesta ja vanhan talon viisaudesta:

MIKSI VANHA RAKENTAMINEN ONNISTUI ILMAN TERVEYSKATASTROFIA?

Arkitehtipariskunta **Oskari Orenius** ja **Maaria Mäntysaari** ovat vastanneet Loviisan Kappelin entistämisen suunnittelusta ja myt, kun työ alaa olla loppusuoralla, Oskari luennoi LWT-seminaarissa haasteellisen projektin eri vaiheista.

– Myöhempien verhousten alla säilynyt avoverannan korkeimman kohdan leikkaukoristepääty muisutti meitä siitä, minkälainen Kappeli oli ollut loistonsa aikoina ja mitä korjausrakentamisella voitaisiin saavuttaa. Se toimi meillä innoittajana, Oskari sanoo.

– Suurimpana haasteena oli useiden vuosikymmenten kerrostumien läpi näkeminen ja alkuperäisen tai lähellä alkuperäistä olevan hallittavan kokonaisuuden löytäminen.

– Haasteellista oli korjausrakentamisessa suunnitelun loppukäytön huomioon ottaminen niin, että tulos mahdollistaa riittävän jouston, jottei rakennuksessa toimiminen olisi liian rajattua.

Projektiin on sisältynyt monia palitsevia hetkiä.

– Palaan taas verannan palauttamiseen - sen korkein kohta on kuin kappeli! Vanhojen valokuvien välittämä ainutlaatuinen tunnelma elää jälleen!

ONNISTUNUTTA TIIMITÖTÄ

Ongelmallisinta on sovitaa vanhaan olemassa olevaan runkoon eli kehysteen ajantasaisten vaatimusten mukaisia toimintoja, kuten ruuan valmistus, varastotilat sekä asiakassivestat.

– Kappelissa näiden toimintojen sovitaminen oli kuitenkin verrattain yksinkertaista suuren tilan ansiosta.

Oskari korostaa, että vanhan rakennuksen korjaus ja muutostöt edellyttää joustoa, kärsvällisyyttä ja epävarmuuden sietokykyä työhön osallistuvalta tiimiltä, aina rakentajasta suunnittelijoihin ja rakentajiin saakka.

– Huolellisesta valmistautumisesta huolimatta yllätyksiä tulee aina vanhaa rakennusta korjattaessa.

– Siksi koko tiimin täytyy pystyä tekemään nopeita päätöksiä ja samalla saada varmuus ratkaisun rakenteellisesta kestävydestä ja esteettisyydestä.

– Kappelin osalta tiimityö on onnistunut hyvin!

HOMETALKOIDEN JÄTTÝÖMAA

Rakenteiden kuntotutkija, insinööri **Pera Heikkinen** insinööritoimisto Savora Oy:sta, puhuu seminaarissa valtakunnallisia hometalkoista (www.hometalkoit.fi).

– Olen tehnillinen ammatikseni rakenteiden kuntotutkimuksia 18 vuotta. Rakennusfysiikka on vaikin tieteenhuara suunnittelussa ja rakentamisessa ja haluan antaa oman panokseni tähän tärkeään työhön, jossa vaurioitustutkimusta kehitetään todellisissa olosuhteissa, hän sanoo.

Kun valtakunnalliset hometalkoot potkaistiin liikkeelle muutama

vuosi sitten, valtioneuvoston periaatepäätökseen kirjattiin 24 toimenpidetä, joiden avulla valtion hallinnon eri sektorit yrittävät parantaa tilannetta. Kosteus- ja hometalkoot -ohjelmalle tehtiin viisivuotissuunnitelma, joka toteutetaan yhdessä rakennus- ja kiinteistöalan sekä koulutus- ja tutkimussektoreilla toimivien tahojen kanssa.

– Kosteus- ja hometalkoot tarttuvat järein keinoin rakennuskantaamme piinaavaan kosteus- ja homeongelaan. Talkoiden tehtäväänä on saattaa alkuun maamme rakennuskannan tervehdyttäminen, vähentää kosteus- ja homevaurioiden aiheuttavia terveyshaittoja sekä taloudellisia menetyksiä ja estää uusien vaurioiden syntymisen.

Jättyömaata koordinoi ympäris-

töministeriö ja talkookutsu on kohdistettu kaikille.

– Puhun luennossani riskirakenteiden tunnistamisesta. Riskialtteimat kohdat löytyvät perustuksista, sokkeleista, ulkoseinien alaosasta, kellarirakenteista, ala- ja yläpohjasta, Pera lisää.

SAIRAS RAKENNUS-OIREYHTYMÄ

Arkkitehti **Panu Kailan** mielestä tämän päävän rakentamisella on kaiken kehityksen keskellä myös synkkä käänöpuolensa.

– Maailman terveysjärjestö WHO joutui 1982 julkistamaan uuden tautityypin, sairas rakennus-oireyhtymän (sick building syndrome) ja Helsingin allergiasairaalaan muodostettiin sti-

säilmapoliklinikka. Viime vuonna saimme lukea, että sisäilmahait maksavat enemmän kuin kaikkien rakennusten lämmitys ja että 600 000 - 800 000 suomalaista altistuu homeelle päivittäin. Vuositain pidetään Sisäilmastoseminaari - viime keväänä 1300 asiantuntijaa - on alansa suurin kokoonkummin maailmassa.

– Sata vuotta sitten valtaosa Suomen kansasta asui puutaloissa, koulut olivat puuta tai tiiltä, kerrostalot tiiltä. Puutalot saattoivat lahotaa ja homehtua jos katto vuosi hoitamattonuttaan ja huonosti kyhättyjäkin oli, mutta valtaosa taloista oli terveitä, Panu Kaila muistuttaa.

– Tilanne muuttui vasta 50 vuotta sitten, kun koko rakentamisprosessi materiaaleineen siirtyi nykykaikaan. Kaikki näytti toimivan laskelmanissa, mutta todellisuus oli tosinlainen.

VANHAN TALON VIISAUTTA

Panu Kaila sanoo, että avantoon pudonnutta neuvotaan pyrkimään ylös ja poistumaan tulosuuntaansa, jossa jää on kantavaa.

– Samalla tavalla meidän kannattaisi palata aluksi kohti perinteistä rakennustapaa ja pohtia sitä, miksi vanha rakentaminen selvisi ilman terveyskatastrofia.

– Vanha talo sisältää paljon viisautta myös muissa suhteissa. Ei tarvitse rakentaa kopioita, mutta kun oikeat periaatteet on löydetty, ne voidaan siirtää myös moderniin muotoon.

Vanhan talon korjauskississa on osatava pitää huolta siitä, ettei vanhoja hyviä ominaisuuksia hävitetä, kuten usein valitettavasti tapahtuu. Tämä ei koske ainoastaan rakennustekniikkaa ja terveellisyyttä, vaan yhtä hyvin myös kotien viihtyisyyttä ja katujen kauneutta.

– Voisimme miettiä myös sitä, miksi kaikki säilyneet vanhat alueet - eräänä loisteliaana esimerkinä vanha Loviisa - miellyttävät lähes jokaisista ihmistä enemmän kuin useimmat uudet alueet. Vaikka apunamme on laajentunut taidekasvatus, kehittyneet teknikat ja valtavasti edistynyt lääketiede rakentamisemme on tullut sadassa vuodessa rumemmaksi, kalummaksi ja epäterveellisemmäksi.

LWT-SEMINAARI JA PANU KAILAN KORJAUSKLINIKKA OHJELMA KAPPELISSA LA 25.8. KLO 13.30 – 15.30.

Emäntänä **Mia Heijnsbroek-Wiren**, kahvitarjoilu.

Valtiovallan tervehdys - puolustusministeri **Carl Haglund**.

Näin Kappeli entistettiin - arkkitehti **Oskari Orenius**.

Valtakunnalliset hometalkoot - rakenteiden kuntotutkija, insinööri **Pera Heikkinen**.

Vanhan talon viisautta - arkkitehti **Panu Kaila**.
Panu Kailan korjausklinikka.

Oskari Orenius

Pera Heikkinen

Panu Kaila

KUVA: AREETTA KAILA

10 Remonttia, remonttia...

VACKERBACKA

Trädgårdsgatan 34

Det enda huset i Lovisa med inkörsport i mitten är byggt på 1700-1800-talen. I de 9 byggnaderna som finns på tomtens har det bott människor allt från skeppare till lots. Taket har läckt på många ställen och försakat stora skador. De nya ägarna kommer att renovera hela huset och har som mål att den unika byggnaden skall omfatta ett arbetsrum/affärsutrymme för världinna som är textilkonstnär, samt framför allt ett fungerande hem för familjen på sex personer!

RIISUTTU TALO

22 Vackerbacka
Puutarhakatu 34

Tekstiilitaitelija **Tina** ja ohjelmistoarkkitehti **Juha Karvonen** ovat hallinnoineet Loviisan historiallisem alakauungin helmeä Vackerbackaa runsaan vuoden. Ja sinä aikana on ehtinyt tapahtua paljon.

Vackerbacka koostuu kahdesta erillisestä rakennuksesta. Pohjoisempi on Maakuntamuseon tutkioiden mukaan 1700-luvulta, joskin valtava leivinuuni vie ajatukset jopa 1600-luvulle. Eteläinen rakenitus lienee pystytetty 1700-1800 luvun vaihteessa sekin.

Nyt talo on riisuttu siihen malliin, että se voidaan pukea uudelleen, Karvoset sanovat.

Juha on kärsivällinen riisuja.

Talo on revityt hirrelle ja katto sekä kaikki lattiat on purettu. Samalla on hävitettäy lukuisia muurahais- ja ampiaisia.

Joka huoneen alla oli vähintään metrin kerros roskaa,

purua, silppua, kenkiä ja kiotieläinten luita. Osa kosteusvaarioituneista läpilahoista hirsistä on jouduttu uusimaan kokonaan.

Savupiiput ja uunit olivat niin huonossa kunnossa, että ne on purettu kokonaan. Kaksi leivinuunia jäi kuitenkin jäljelle. Ja onhan talolla kokonaan uusi hieno katto!

Tina on malttamatton pukija.

Olen jo valinnut ja ostanut tapetit ja osan verhoja ja hankkinut neljä ihanaa kaakeliuunia, jotka odottavat kokoamista.

Meillä on rempan keskellä katossa kristallikruunu. Ihminen tarvitsee kauneutta, Tina sanoo ja askartelee LWT-vieraiden nähtäväksi tapetti-, kaakeliuuni- sekä ennen ja nyt -kollaaseja.

Nelilapsisen perheen on tarkoitus saada pohjoisosan iso huone kylyhuoneineen kuntoon ensi kesäksi.

Kyllä sopu tilaa antaa, Karvoset lisäävät.

ALKAA OLLA VALMISTA

17 Mäkipaja 16

Loviisan vanhojen talojen ystävät ovat saaneet seurata Mäkipaja 16:n vaiheita viiden vuoden ajan- ostohetkestä tilanteeseen, jolloin vihdoinkin päästään muuttamaan sisään.

Tekstiilitaitelija **Anna Huhta** ja puuartersaani **Patrick Hellsten** eivät ole pitäneet kiirettä kotinsa remontin kanssa. On kuunneltu taloa, mietitty ja

tehty itse kaikki mahdollinen.

Talo vaikuti ostohetkellä suhteellisen hyväkuntoiselta, mutta totuus oli toisenlainen.

Sisäpihan uudempi osio jouduttiin purkamaan kokonaan. Runkorakenne meni sekä uusiksi ja alkuperäisen rakenksesta jää jäljelle vain tupa ja kamari sekä 1800-luvun lopulla laajennettu eteläpuolen kamari.

Vaikka taloa on kunnostettu perinteisesti, sinne on tehty

uusiakin ratkaisuja. Keittiön ja saniteettitalian sisältävän uuden puolen lattiota on nyt laattaa ja betonia

Erilaisten kuvioiden ja ornamenttien parissa työskentelevä Anna on tahtonut rauhoittaa kodin tilat.

Aulan paneeliseinät ovat valkeita, keittiön pinnat on maalattu kermanvaaleiksi ja alakerran valmiiden huoneiden pinkopahvisiin sävy on meditatiivinen vaaleanharmaa.

1700-LUVULTA NYKYAIKAAN

21 Puutarhakatu 36 A

Kaivinkone on jyllänyt ahkerasti Suolatorin Puutarhakatu 36:n rinteessä, jossa 1700-luvun pikkuisen talon takapuolelle rakennetaan modernia lisääosa.

Jo aiemmin hirrelle purettu talo on saanut uuden katon. Vanhat hirret on putsattu, seinät oikaistu ja tuettu ja taloon on myös valettu uusi ryhtiä antava sokkeli.

Rakentamaan päästään syksymällä ja silloin on myös ratkaistava, turvaudu-

taanko sähkö- ja puulämmityksen lisäksi myös maalämppöön.

Historiallisen talon pintaala on noin 46 neliötä. Uusi rakennus antaa saman verran lisää tilaa. Projektiin rakennuspiirustukset ovat nähtävissä paikan päällä.

- Huonekaluverhoilu
- Verhoilukankaat ja -materiaalit
- Venetyynyt
- ym.

Verhoilija
Kirsi Karinto
Nordenskiöldinkatu 23,
Porvoo
P. 0400 718 993

OSMAG Akkupiste

Yuasa automotive akut
AGM • 360 000 moottorin starttia • Tiiviis, vuotamatton
• "Start-Stop" -tekniikalla varustettuihin autoihin

YUASA Professional • 25 000 moottorin starttia • Huoltovapaa

Akut: Auto, asuntoauto, kuorma/traktori, Vene, moottoripyörä, Aurinkopaneeli - Ritar 6V ja 12V

Työkaluakut: ATLAS COPCO - BLACK & DECKER - BOSCH - DEWALT
HITACHI - MAKITA - METABO - MILWAUKEE - PANASONIC - RYOBI

Akku asioista voidaan myös sopia aukioloaikojen ulkopuolella.
Jakarintie 413 Porvoo - Avoinne: ma-pe 07:00-15:30
0400 848 339 - www.osmag.fi - ot-verkkokauppa.fi

RESTAUROINTI **PIIANPEILI**

Entistä Ehompi ja
Restaurointi Piihanpeili
Aleksanterinkatu 13 Loviisa

Sirkku Mannerkoski p. 040 7459 386

UUTTA JA VANHAA

26 Merimiehen mökki
Puutarhakatu 13

Merimiehen mökki löytyy vanhoista kartoista vasta 1825, mutta sen kadunpuoleinen ryhdikäs osa on rakennustavoista päättelien pystytetty jo 1700-luvulla.

Pihanpuoleinen, osin romahdantut osa on purettu ja kokonaan uuden osan rakenntaminen on aluillaan. Jäljelle jäänyt 40 neliötä saa seurakseen saman verran uutta tilaa: "mukavuusosioon" tulee saman verran neljöitä ja niiden alle 25 neliön kellarit.

Uusi osio rakennetaan Honkarakenteen hirsistä.

Se seuraa ulkoisesti vanhan osan tylliä talon emäntä **Margareta Matssonin** perusnäkemyksen ja Honkarakenteen arkitehtien suunnittelutyön tuloksesta.

TILAA UNELMILLE

1 Kuhlefeltin talo
Kuhlefeltinkatu 9

Upea talo kukkanalla – kuin suoraan kotimaisesta Tuulen viemää– elokuvasta – näyttää komealta saneerausta odotellessaakin.

Hirrelle vedetyt seinät houkuttelevat koskettelemaan, niihin liimattut vanhat sano-malehdet vievät 1870-luvulle. Loviisan 1800-luvun puolivälin rikkaimman miehen, kauppaneuvos **Israel Sucksdorffin** kesämökiksi rakennuttama huvila Garnisonin saaren itäpuolella valmistui 1866. Se siirtyi sittemmin Loviisan porimestarinakin tunnettuun **Georg Kuhlefeltin**

omistukseen.

Nyttemmin **Nordström**-suvun omistuksessa olevan arvorakennuksen pelastustyöt aloitettiin kesällä 2009.

Ulkopuolella on jo tapahtunut sitten viime vuoden. Talossa on uusi katto, sen portaat on uusittu ja julkisivua maalataan.

Sisältä taloa tullaan saneeraamaan perinteitä kunnioittaen, mutta nykyajan tarpeet ja vaatimukset huomioon ottaen siten, että mahdollisen uuden omistajankin unelmille jää tilaa.

Talossa voi tutustua myös sen entistämisiuunnitelmiin piirustuksiin.

BACKGRÄND 16
Husägare har renoverat sitt hus med pietet och till största delen med egna krafter framskrift under fyra år. Renoveringen blev mer omfattande än väntat, då även stommen behövd förnyas. Endast gavlarnas och gatusidans stockvägg bevarades, väggarna på gårdsidan och verandan var genomruttna och revs. Den nya delen, som innefattar både kök och badrum, har fått betonggolv på jordbådd.

TRÄDGÅRDSGATAN 36 A
Det på 1700-talet byggda huset hade länge stått obebott, då den nuvarande ägaren köpte tomten för ett par år sedan. Nu är byggnadens väggar rivna till stockarna och golven är öppnade. Husets bakre del som är senare byggd av bräder får ge vika för ett nybygge som stilsmässigt passar till den historiska delen.

SJÖMANSTUGA
Trädgårdsgatan 13

Lilla stugan har länge stått obebodd. Den är inritad på en stads-karta från 1825, men är tydligt byggd långt före det. Huset som är av stock, och har två, rum får äntligen en hel ny tillbyggnad.

KUHLEFELTS HUS
Kuhlefeltgatan 9

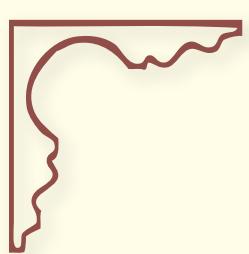
Kommerserådet Sucksdorff lät 1866 uppföra den stäliga villan för sin familj på östra sidan av ön Garnison. Huset övergick senare i borgmästare Georg Kuhlefelts ägo. I slutet av 1800-talet planerade staden trädgårdsmästare A.F. Rydberg en privat park kring huset, som nådde ända ner till Lovisaviken.

Kuvat:

1. Vackerbackan emäntä aikoo tapiseerata koko talon Laura Ashleyn tapeteilla.
2. Mäkikujan yläkerran valkeaa paneeli avartaa.
3. Mäkikujan koko värimaailma on rauhallinen.
4. Puutarhakatu 36:n remontti näkyy Mäkipaljalta.
5. Merimiehen mökki saa vihdoinkin 1700-luvun hirsilu yhdistetyn uudisrakennuksensa.
6. Suuri takka hallitsee Kuhlefeltin talon salia.

Vackerbackan
rakennusten alta löytyi
useiden kotieläinten
luita.

KOUKJÄRVEN HÖYLÄÄMÖ

Pukkilantie 16, 07600 MYRSKYLÄ

Puutavaroiden
vakio- ja
erikoismallien höyläykset.
Höylätyn ja sahatavaroiden
sekä kutterinpurun myynti

Vainio
Puh. 0400 714 281
www.koukjärvenhöylaamo.fi

GAMLA BRÄNNVINS-TORNET

Klapphusgatan 2

Den gamla brännvinsfabriken med sitt ståtliga torn byggdes år 1876. Konströr Kai Nissinen köpte huset 1991 och började renovera det till en bostad, ateljé och galleri åt sig själv. Galleriet finns i själva tornet som byggdes 1886, men det förlade en del av sin ursprungliga höjd i samband med rivningsraseriet på 1980-talet.

WANHA KAUUPPA

Östra tullgatan 24

Gårdsgruppen är från 1700-1800-talet. Saltboden och den gamla jordkällaren är från 1700-talet. Källaren har gjorts till ett romantiskt sommarrum. Själva butiken är från 1800-talet. Där kan man, SåVäl, inhändla gamla böcker och skivor, som beundra dekorationsmålningarna. I den stora trädgården invid ån kan man stöta på en hel del överraskande detaljer.

KOTIGALLERIA**3 Vanha Viinatehdas Karttuhuoneenkatu 2**

Taiteilija **Kai Nissinen** koti on yksi Loviisan tunnetuimpia vanhoja taloja.

Siiä aikoinaan sijainnut viinatehdas oli varsina tuottaja: siellä poltettiin vuosittain 150 000 litraa 50-prosenttista palovinnaa.

Nykisin 1876 rakennettu tornitalo pullistee taiteilijan tuottelaisuuden tuloksista.

Taiteilija on itse remontoiut talonsa ja on syystä ylpeä työstään. Hän on entisöinyt valokuvien perusteella myös Garnisonin maamerikksi muodostuneen tornin, joka menetti osan alkuperäisestä korkeudestaan 1980-luvun purkuviimassa.

Torni, jossa viinatehaan hienot kupariputket aikoinaan kiersivät, toimii lämpimänä aikana taiteilijan ateljeena, ra-

patussa matalassa osassa on miehen kotimuseo.

Nissisen kotigalleria on auki myös muina aikoina sopimuksen mukaan/Kai Nissinen/0405161229.

Puutarhassa on taiteilijan veistoksia. Ateljeetorni on täynnä maalausia.

1

ROKOKOOKUISTI HURMAA**4 Wanha Kauppa Itäinen tullikatu 20**

Garnisonin saaren nähtävyysiin kuulu Wanha kauppa, joka toimii myös kirja- ja levykirppiksenä.

Rokokoohenkeen koristemaalattu hurmaava kuisti on yksi Loviisan Wanhojen Talojen suosituimpia tutustumiskohdeita. Koristemaalariemäntä on marmoroinut kaupan toisen pöntöönumin: suuremman huoneen uuni on maalattu ruotsalaistylin kakkoristein jo muutama vuosi sitten. Seinällä on koristemaalarikoulun aikaisia Schillmarcjäljennöksiä, joissa Alessin appelsiinipuristin keikilee 1700-luvun astioiden keskellä. Maalatuissa huonekaluissa toteutuu myös trompe d'oeil-

teknikka eli harhakuva.

Alun perin kesämökkiä hankitun, sittemmin vakiintuiseksi kodiksi muuttuneen 1700- ja 1800-luvun vaihteessa rakennetun asuinrakennuk-

sen sijalla kohosi aikoinaan linnoitusupseereiden talo. Sen ajan jykeväkivinen kellari, "Bastion Lillan", on muutettu kekseliästi katottomaksi kesäkeitaaksi. Linnoitusupseerien rytytimahan on rakentumassa hilpeä puutarha. Kukkapenkoissa on Tulenkantajateema: niissä kukkivat Elina Vaaran, Katri Valan, Yrjö Jylhä ja Olavi Paavolaisen runoissaan ja kirjoissaan kuvamat perennat ja kesäkukat.

Kuvat:

1. Rokokoohenkeen maalattu kuisti ihastuttaa kaikkia.

2. Installaatioissa kujeltaan 50-60-luvun hengessä. Puutarhassa on esillä Pieni essupussto, kesähuoneessa Ellisen leikiteli vanhojen lelujen kavalkadi.

Nähdään Loviisan Itutorilla la 25.8.!

LUOMURUOKAA LUONNOSSA

-Kokiksi oppisopimuksella!

Kiinnostaako luomuruoka sekä kokaus niin keittiössä kuin luonnossakin?

Nyt voit kouluttautua omassa yrityksessäsi tai työpaikallasi kokiksi ja perehdytä luontoruokailuun. Koulutuksen tavoitteena on saada asiakaslähöinen kokin ammattitaito, jossa luonnotaa saatavat sesonkikohtaiset raaka-aineet ovat ruoanvalmistuksen perusta.

Koulutuksen perehdytysalueita ovat mm.:

- Kotimaiset kalat • Juurekset • Grillaus talvella
- Sadonkorjuujuhat • Ruokailu ulkona
- Rosvpäisti • Makkarat • Sienet ja marjarat
- Riista • Ravut • Linnut • Leivinuuniruuat
- Luonnonmukaisesti tehdyt pikkujoulut

Koulutus alkaa 13.9.2012 (kestä 1,5–2 vuotta). Koulutuspäätä on Edupoli, Porvoo ja Kokousmelly, Ilola. Työssäoppimisella on suuri osuus opiskelussa ja sitä tukee työpaikkoja. Tutkintosuoritukset tehdään omalla työpaikalla.

Info:
Edupoli, Ammatti 1, Porvoo 20.8. klo 18–20
LWT Loviisa, Itutori 25.8.

www.opso.fi

LISÄSÄTIETOJA:
Edupoli,
Eija Lenkeri
p. 040 776 8728
eija.lenkeri@edupoli.fi

Itä-Uudenmaan oppisopimuskeskus,
Petri Simander
p. 040 705 9637
petri.simander@opso.fi

Stendahlin asiantuntijat AUTTAVAT SINUA LVI-ASIOISSA!**Cinderella sähköpolttokäymälä**

Cinderella polttaa virtsan ja ulosteet korkeassa lämpötilassa mitättömäksi tuhkamääräksi.

Käymälä toimii kaikkialla missä on sähkövirta, asennustila ei vaadi lämmitystä, ei vaadi vesiliitäntää, jätetankkia tai kemiallisia aineita.

Kysy lisää!

Täydellinen valinta kaikkialla, missä on sähkövirta!

ilman vettä - ilman hajua - ympäristöystäväillisesti!

CALLIDUS

SAMAN KATON ALTA • LÄMPÖ • VESI • ILMASTOINTI • SÄHKÖ

OY LVIS. K.A. STENDAHL VVSEL AB
PORVOON SÄHKÖLIKE

LVIS MYNTI, HUOLTO, ASENNUSTUOLI, SUUNNITTELU ÖLYJYPOLTINHUOLTO ja -ASENNUS JA -MYNTI

Teollisuustie 24, Porvoo.
Puh. (019) 529 6000, fax (019) 580 776

HARVINAINEN KOLMEN PIIPUN HORMISTO

8 Villa Degerby
Degerbynkatu 6

Villa Degerby on rakennettu vuonna 1907. Talon on suunnitellut Loviisan silloinen rakennusmestari J. A. Blässar.

Piharakennus on yhtä vanha kuin talo, siinä lienee jopa alkuperäinen ulkomalli. Kun Loviisan entinen kauunginarkkitehti, rakennusneuvos Aulis Tynkkynen osti vaimonsa Asta Kaitilan kanssa nykyisen kakkosotinsa, talo oli huonommassa kunnossa kuin miltä päälle näytti.

Kun talon aiemmat kolme erillistä asuntoa yhdistettiin, keittiön, saunaan ja kuuden huoneen pinta-alaksi tuli 250 neliötä.

Kokonaan uudelleen raken-

nettuun yläkertaan jätettiin näkyville suurta ihmetystä ja ihastusta herättänyt kolmen piipun porrastettu hormisto, joka on nykyisin harvinainen nähtävyys.

Augustin Ehrensvärin suunnittelenan ja nykyisin Loviisan kaupungimuseona toimivan 1700-luvulla rakennetun Komendantintalon ullaikkokeroksesta löytyy samanlainen rakennustekninen ratkaisu.

Kuvat:
1. Samantylinen joskin 1790-luvulla rakennettu hormisto löytyy Komendantintalosta.

2. Vanha kohtaa uuden : hirsiseinä, perinneryijä ja Artekin tarjoilupöytä.

VILLA DEGERBY

Degerbynvägen 6
Huset byggdes år 1907 och fungerar i dag som andra hem för Lovisas tidigare stadsarkitekt Aulis Tynkkynen med familj. Det planerades av stadens dåvarande byggnadsmästare J.A. Blässar och grundrenoverades 1996-2002. Huset bestod ursprungligen av tre bostäder, på sammanlagt 250 kvadratmeter. Gårdsbyggnaden är lika gammal som huvudbyggnaden, och torde ha kvar sin ursprungliga färg på ytterväggarna.

Robbe's Plåt Pelti

Rakennuspellit esim.

- konesaumattupelti
- piippu- ja sadehatut
- kourut
- ikkunapellit

Robert Bäckman
040 566 9902

DEKK Partner

Renkaat kuin renkaat **24h päivystys**

Porvoo - Kuggom Karjaan
0400 270 515 0400 104 181

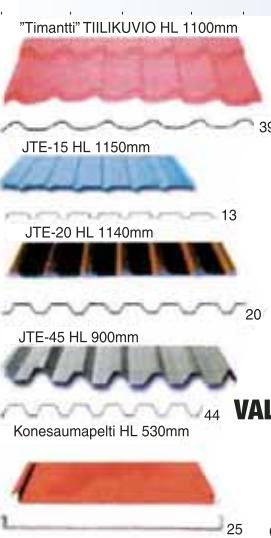
DÄCK-RENGAS AB OY

Porvoo puh. 585 833, Kuggom puh. 512 188, Karjaan puh. 233 599

Vartti.fi

Tiedä mitä kotikulmillasi tapahtuu.

TYYLIKÄSTÄ JA KESTÄVÄÄ PELLISTÄ!

Katto- ja seinäprofiilit, listat ym.
Lisätarvikkeet sinkittynä tai väripinnoitettuna asiakkaan toivomien mittojen mukaan.

Nopea toimitus n. 2-3 vrk.

PYYDÄ ESITE!

RAKENTAJAN JA SANEEERAAJAN PELTIPALVELU

RISTE-KATE PYHTÄÄ
www.eriste-kate.fi

VALMISTUS-ASENNUS-MYYNTI
49270 PYHTÄÄ
Puh. (05) 353 3460

Leikkaa talteen

KAHDEN KERROKSEN VÄKEÄ Loviisan Keräilymessuilla

Lovisa Gymnasium, Brandensteininkatu 27

Loviisanseudun keräilijöiden järjestämät keräilymessut pidetään Lovisa Gymnasiumin tiloissa. Komea koulurakennus on Helene Schjerbeckin veljen arkitehti **Magnus Schjerbeckin** käisalaa.

Keräilymessut avaavat ovensa LWT-viikonlopun jo aamuyhdeksältä. Myyntipaikkoja on kahdessa kerroksessa. Tiloista löytyy myös kahvio ja ilmaiset wc-tilat.

Tarjolla on vanhaa talonpoikaistavaraa, huonekaluja, kerälyesitteitä ja sisustustarvikkeita: antiikkilampuja, keräilylautasia, posliinia ja lasia. Postikorttien, valokuvien, filatelian ja numismatiikan ystäville on omat markkinansa, samoin miliatarian, kunniamerkkien ja mitaleiden harrastajille.

Mukana on toki myös cinderella ja weird things-esineistö sekä etikettejä, purkkakuvia, firmalaskuja, asiakirjoja, osakekirjoja ja karttoja.

Suomen huippupostikorttitalijat **Oppu Omenamäki** ja **Virpi Pekkala** signeeraavat omia uusia tuotteitaan lauantaina ja heidän faninsa myyvät taiteilijoiden kortteja myös sunnuntaina. Lisäksi Apollo-postikorttikerholla on suurkokou-

Maan kuulut postikorttitalijat **Oppu Omenamäki** ja **Virpi Pekkala** signeeraavat omia uusia tuotteitaan lauantaina

sensa Lovisa Gymnasiumin tiloissa lauantaina. Kaikki myyjät osallistuvat myös ilmaisiin arviointeihin.

www.kolumbus.fi/lovthk/Messut.htm

ENTÄ JOS SAISIT TOIVOA KEITTIÖLTÄSI MITÄ IKINÄ HALUAT?

PARMA

KEITTIÖT

LUPA PÄÄSTÄ HELPOLLA.

Poikkeaa jo tänään keittiöammattilaisen luokse tai klikkaa www.parmakeittiot.fi. Yhteisestä suunnittelusta se lähtee.

Parma-keittiot, LOVIISA: Itäinen Tullikatu 11, puh. (019) 533 555
Seppäläntie 53/Loviisan Rauta puh. 050 355 1175

GAMLA APOTEKSHUS
Aleksandersgatan 6
Huvudbyggnaden stod färdig år 1863, arkitekterna var Th. Chiewitz och F.W. Lüchow. Då huset sanerades på 1970-talet till tingsrätt respekterades inte ursprunget trots att kostraderna uppgick till närmare 2 miljoner mark. Gårdsbyggnaden som under LHH-dagarna står öppen ritades av Basilier 1862.

BONGA SLOTT

Linnakuja

I Bonga slott finns professor, konstnär Riitta Nelimarkkas konstmuseum och ateljé. Den privata sidan av slottet öppnas efter några års paus för allmänheten. Byggnaden uppfördes i jugendstil 1904-1906, men ändrades senare till ett ståtligt slott med drag av nyklassism och funkis. I museet finns över 200 konstverk för påseende, gjorda under 30 års tid. Det är värt att gå in på konstnärens hemsidor och titta på slottet och museet via video.

YRTTI- JA KEPPITERAPIASTA HENKISEN KASVUUN

13 Gamla Apotekshuset Aleksanterinkatu 6

Tontin historia alkaa vuodesta 1754, jolloin sille perustettiin Kronan- apteekki – sama, joka jatkaa torin vastakkaisessa kulumassa toimintaansa. Apteekkiala kannatti - vuonna 1834 tontilla oli myös 11 puurakennusta.

Pääarakennus tuhoutui Loviisan palossa 1855 ja silloinen apteekkari **Björksten** päätti rakennuttaa paikalleen ensimmäisen ehomman kivipalatsin. Arkitehtina toimi **Luchou**, piharakennuksesta vastasi **Basilier**.

Kaksikerroksinen rakennus tiilet sekä mahtavat latiaikivet on haettu ilmeisestikin Svarholman merilinnoituksesta. Tuolloin kivitalojen rakentajat saivat tiilet ilmaiseksi siinä missä puurakennusten piitsa maksi tuliistään.

Gamla apotekshuset valmistui 1865. Kun Itä-Uudenmaan säästöpankki osti talon 1972,

se remontoitiin lähes 2 miljoonalla eurolla käräjäoikeutta varten – täysin vanhaa kunnioittamatta.

Kun käräjäoikeus muutti Porvooseen, **Timo Raivio** alkoi purkaa edellisen remontin jälkiä ja remontoida taloa uuteen uskoon.

Viimeisen päälle restauroidun rakennuksen toisessa kerroksessa on hänen oma asuntoaan. Ensimmäisessä kerroksessa on vuokra-asuntoja ja liiketiloja ja osa alakerrasta odottelueen vielä hyviä ideoita. Ehkäpä sen vanhoista selleistä voisi tehdä extreme-matkailijoiden lepopaikkoja?

Noin 550 neliöisessä piharakennuksessa sijaitsi aikoinaan Svarholman ensimmäinen benesiinasema. Leivintupa muutettiin 1913 myymäläksi ja on edelleen liiketilana.

Rappioituneisiin piharakennuksiin - vaunuliiteriin, talliin ja navettaan - on erilaisia suun-

nitelmia. Mahdollisesti antiikki, design ja taideliike Isältä pojalle keskittää niihin toimintaansa, yksi tila muodostaa taidegallerian, isoimmasta yksiköstä tulleee 2 asuntoa.

Siinä missä vanha apteekki lääkiti aikoinaan asiakkaitaan yrteillä ja käräjäoikeus pyrki parantamaan heitä "kepillä", Gamla Apotekshusetin toiminna tähää henkiseen kasvuun.

LWT-päivinä antiikki ja taideliike Isältä pojalle levittäytyy viime vuoden tavoin pitkin pihaa.

Myös osa taloa on avoinna - ainakin yksi ensimmäisen kerroksen vuokra-asunto sekä **Eva-Maria Miettisen** taideteatteri- ja keramiikkatala.

Kellarissa voi ihmellä kolme vankiselliä, joiden seinille on jätetty asiakkaiden kirjoituksia.

Kellarikerroksessa myös Tramia - Maria Lindgrenin lasten liikuntaterapiasali.

Kuvat:

- Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee vuokrahuoneistoja.
- Kylpyhuoneet on suunniteltu viimeisen päälle.
- Vanha talo on täynnä iloisia moderneja tapetteja.
- Antiikki-, design- ja taideliike Isältä pojalle levittäytyy pihaalle.

TAXI 1+8 INVA 24 h
KIMMO SALMINEN
PUH. 0400 207 303 • LILJENDAL

Herkuttele Vaherkylässä
La 25.8. 8-18
Su 26.8. 10-18
Vitriinimme täynnä herkullisia leivonnaisia!
Noutopöydästämme Lohikeittoa ja leipää 8,-
KONDITORIA • CAFÉ
Vaherkylä

Huva KONDITORIA Diplomi

Aleksanterinkatu 2
Loviisa • 019 531 610
ARK. 8-17 • LA 8-14
www.vaherkyla.fi

NISPE IMPORT
Lintu Sininen
LOPPUUN-MYYNTI
Sisustustuotteita
Kaikki tuotteet pohjahintaan, nyt kannattaa tulla kauempaakin!
Mekaanikointie 2, Loviisa (Uusi teollisuusalue, Nispe)
p. (019) 535 620
Avoinna ark. 9-16, la suljettu
Lämmitä ja kylmää tilaa vuokrattavana – ota yhteys!

Degerby
Bulevard Krogen
25-26.8.
Lähiä ja luomua Makeaa ja suolaista
Avoinna la 9-17 su 9-16
A-oikeudet

Degerby Gille
Saaristolaispöytä
- Aitoja paikallisia makuja-
25-26.8 klo 11-17. Muista pöytävaraus!
www.degerby.com, 019-50561
Degerby Gille - Sepänkuja 4 07900 Loviisa

Itu-torin vieressä, Scanin puutarhassa, käynti Mariankadulta

Vartti.fi
Tiedä mitä kotikulmillasi tapahtuu.

VÄRI-ILOITTELUA VANHASSA LINNASSA

12 Bongan linna
Linnakuja

■ Bongan 1904-06 rakennettu linna on kokonaisvaltainen ja ainutlaatuinen elämä.

Sen privaattipuoli kertoo 1900-luvun alkupuolen vauraudesta. Museo-osiossa on esillä professori **Riitta Nelimarkkan** teoksia neljännesvuosisadan ajalta: värikkääisiä reliefiseinävaatteita, grafiikkaa, uudempia mustavalkoisia maalaauksessa sarjasta Alchemy Girls sekä valokuvia, muun muassa uusi taidevalokuvasarja **SEVEN BROTHERS B.A.C.K.** To Paris 2011 – 2012.

Uusinta uutta on 36 minuutin pituinen Bongan linna -dokumenttifilmi, jossa kerrotaan rakennuksen historiasta ja nykyisyydestä.

Alunperin jugendlinnaksi rakennetun ja myöhemmin ulkopuoleltaan uusklassiseksi muuttetun Bongan privaattipuolen sisääntuloaulan seinällä on suomalaisen hirvimetsän ja Afrikan safarien trofeita.

Seinissä on kauniit tammi-paneelit, vanhat fasettilasiovat ovat taitavasti hiotut. Valokuvastudion toimivassa entisesä ruokasalissa on alkuperäinen venäläistapetti.

Yläkertaan johtavan portaidon seinän jokainen sudenkrente on erilainen. Välikerrokseen italialaistyypisen paviljongin eli talvipuutarhan lattia on italialaista marmoria. Suurien ikkunoiden vanhat lasit taittavat kauniisti valoa, lamput ovat alkuperäiset. Paviljongin tunnelman kruunaa **Henry Ericssonin** suoraan seinälle

1920-luvulla maalaama maa- laismaisemafresco. (MS)

Avoiinna la ja su 12-15. Pri- vaattipuolelle pääsee rannek- keella, jolla saa kahden euron alennuksen museon pääsy- maksusta.

Kuvat:

1. Suressa salissa voi ihastella hienoja paneeleja, parkettia, fasettilasiovia ja peilejä.
2. Gallerian suuret, valoisat huoneet tekevät olkeutta Riitan töille.

Kuningattarenkatu 17
040-575 6747
(019) 515 930
www.loviisanlukko.fi

**Rakennustoimisto
ERKKI RAHKONEN OY**
Puh. 0400 490 507
Jakob Forsellinkatu 8, Loviisa

VARASTOT, PIHAMÖKIT, LEIKKIMÖKIT YM.

**ELINTARVIKEKIOSKI
MATTI
LIVSMEDDELKIOSK**
Tarkkistentie 113, Porvoo
Puh. (019) 666 707 | 0400 713 702
www.tarkkinen.fi | matinkioski

BS-Saneeraus Oy
Bror Salo
p. 040 682 8001
bror.salo@wippies.fi

TERVETULOA ASIOIMAAN! VASTUULLISEN AVUN SAAT APTEEKISTÄ!

Apoteket Kronan, Lovisa
Drottninggatan 15,
07900 Lovisa
Puh. 019-531275, fax 019-531831 Tel. 019-531275, fax 019-531831

Liljendalin palvelupiste palvelee ma-pe 9-16
Kartanontie 14 A 1, Liljendal P. 040 754 3171

Oy Ab Loviisan El-Sähkö

**SÄHKÖASENNUKSET
VALAISINMYYMÄLÄ**

**Av.
ark. 9-17
la 9-13**
Mariankatu 20
LOVIISA
© (019) 532 037

FISHERMAN'S ADVENTURES

**• LOHIONGINTAA KALAKEITAALLA
• KALASTUSMATKOJA
• MERIRISTEILYJÄ
• MAJOUTUKSET
• KOKOUSPALVELUT**

MARKKINAMÄENTIE 137,
AHVENKOSKI LOVIISA
YHTEYDENOTOT:
BEN HENRIKSSON
P. 0400 495 030
WWW.FISHERMANS.FI

Helsinki → Ahvenkoski 100 km
Ahvenkoski → Kotka 32 km
1,3 km Markkinamäentie

Tervetuloa nauttimaan maalaismänttisestä tunnelmasta sisustusliikkeeseemme, jossa paljon ihastuttavia tuotteita ja tuotemerkkejä...

LWT-päivinä pidennetyt aukioloajat!

Nyt myös pikkuputtiukki avattu vaatteille!
25.-26.8. pihaltamme löytyy myös pieni pihapuoti, jossa mm. Vintage vaatteita sekä vanhoja tavaroita.

Vanille Home Sieustuolitie
Aleksanterinkatu 4
07900 Loviisa
www.vanillehome.fi

Tarvikkeet niin uudis- kuin korjausrakentajalle!

**Avotrade
YLEIS-
TERVA**
Tjära 1 L
4,90

**RAUTA-
SULFAATTI**
Järnsulfat
4 kg
7,90

**NÄTTI
PUNAMAALI**
rödfärg 10 L
24,90

**Avotrade
VERNissa**
Fernissa 1 L
4,90

EKOVILLA
EKOVILLA IA
puhallusvilla
Blåsull
13 kg/sk

14,90

**Puhallusvillan ostajalle
puhalluskone lainaksi
veloituksetta.**

Då du köper blåsull får du låna
blåmaskinen gratis!

GARAGE TEMPERE
28mm 3500X5000
1490,-

Erä! Ett parti!

LEIKKIMÖKKI 227 JABO
Lekstuga 4,5 m²

599,-

COMBIVAJA 206 JABO

Förråd 9,7 m²

1850,-

VARASTO VAASA
28mm 2450X2450
förråd

990,-

**LANDMANN
KAASUGRILLI**
553c

3-poltim puuvaunussa
3-brännare i tråvagn

199,-

DIALITE-4
Gasgrill
4-rst poltinta+sivukeitin
4 rostfria brännare+
sidobrännare

369,-

**L.Brador
WORKWEAR**

TAKKI
557P harmaa ja oranssi
Jacka grå och orange

45,-

SHORTSIT
Shorts
107B denim
49,-

**PALVELEVA
RAUTAKAUPPA
JÄRNHANDEL MED BETJÄNING**

SIMOLIN

**AlaCarte
KEITTÖT
STUDIO**

**TODISTETUSTI!
TYTYTYVÄISIMMÄT
ASIAKKAAT**

Simolin Oy Ab
Porvoo
2012

Suomen Yritysvaliott Oy

RAUTANET.

Simolinintie 3, Porvoo | puh. 0424 66191
ark. 7-18, Ia 8-14 | www.simolin.fi | myynti@simolin.fi

STRENGELLIN PELASTAMA

UUSI PIHAKOHDE!

9 Pilasterit
Sepänkuja 8

■ Vanhat rakennukset ja miljööt eivät kiinnostaneet 1800-luvun loppupuolella loviisalaisia, jolloin Lyhytkujan ympäristön talot olivat purku-uhan alla.

Arkkitehti **Gustaf Stenell** hankki omistukseensa 1910-loppupuolellasekä Pilasterit että Lyhytkuja 3:n, joissa hän asuikin. Hän esitti sittemmin näiden arvokkaiden kiinteistöjen pelastustoimiaan ylpeästi Stenmans konstrevy-lehdessä 1919.

Pilasterien vanhin osa on peräisin vuodelta 1776 ja talo

on saanut nimensä kaksikerroksisen osansa pystyhirsien pilasteri-päälyksen mukaan. Kun rakennus korjattiin 1910 Gustaf Stenellin johdolla, siihen yhdistettiin matala jatko-osa.

Pilasterit toimivat nykyisin ykösluokan tilauhotellina. Vanhasta sepänkajasta on tehty olutuppa ja talousrakennuksissa on mm. sauna ja vastavirtaumalla.

Arkkitehti Gustaf Stenell omisti viime vuosisadan alku- ja loppupuolella niin Pilasterit kuin Talo Paavolaisen.

Molemppien rakennusten pihat talousrakennuksineen kertovat entisaikojen elämäntyylistä.

PILASTRarna

Smedsgård 8

Pilasternas äldsta del är från år 1776. Byggnaden restaurerades 1910 av den kända arkitekt-konsthistorikern Gustaf Stenell, och den lägre delen byggdes till. Byggnaden fungerar numera på beställning som första klassens hotell.

TARINOIDEN TYYSSIIJA

10 Talo Paavolainen
Lyhytkuja 3

■ Rakennus on historiallisesti Lovisan hienoimpia.

Matala talonpoikaistylinen osa on rakennettu 1760, korkea säätyläistalo 1809.

Kirjailija **Runar Schildt** on kirjoittanut matalassa osassa 1920 -luvulla ja hänen poikansa kirjailija-purjehtija **Göran Schildt** on niin ikään muistellut elämää talossa 1940-luvulla: hän asui siellä nuorukoinneen haavoittuutan rintamalla.

Paavolaiset kunnostavat taloaan pieteellä. He ovat myös kaivaneet esiin vuosien mittaan paahasti nousseen ka-

tuosuuden alkuperäistä mukulakivetystä.

Yleisö voi tutustua talon pihapiiriin molempina LWT-

päivinä, mutta suureen saliin vain **Manfed Gräsbäckin** ja **Maija Lehtosen** kamarikonsernit aikana. 25.8. klo 14 ja 17.

Vid Korta Gränd -konsertti

25.8. klo 14 ja 17 Talo Paavolainen,

Lyhytkuja 3

Liput 15,- e sis. myös pariskunnan CD.

F.Kreisler:

Recitativo & Scherzo caprice(1875-1962)

Marche miniature viennoise

Rondino über ein Thema von Beethoven

Schön Rosmarin

Romance, La Gitana, H.Wieniawski:

Alla saltarella op.10/5 (1835-1880)

Souvenir de Posen op.3

Kujawiak, Polonaise brillante op.21

HUSSET PAAVOLAINEN

Kortgränd 3

Byggnaden är historiskt sett en av Lovisas finaste. Den lägre delen i allmogestil är byggd 1760, den ståndmässiga delen 1809. Författaren Runar Schildt skrev i huset på 1920-talet och hans son, författarseglaren Göran Schildts En ung mans dagbok (2003), skildrar livet i huset på 1940-talet. Familjen Paavolainen renoverar huset med pieté.

UUSI PIHAKOHDE!

Ikkunaentisöintiä
PORVOON VANHA IKKUNA
p. 050-3369 302
mirka.halonen@gmail.com

ASUNTOAUTOJA
VUOKRATAAN
Fiat Carado A 464 / 6 henk.
Fiat Carado T 448 / 4 henk.

Mac & Petsson Ay www.macpetsson.com, puh. 0400-862 692

Puutarha
Rakennus- ja sisustuslevyt
Liimapuupalkit
Kattoristikot
Eristeet
Kateaineet
Ovet ja ikkunat
Parketit ja laminaattilattiat
Kiinnikkeet

Betjäning även
på svenska

LOVIISAN PUU OY
LOVISA TRÄ AB

Porvoonkatu 17, 07900 LOVIISA

info@loviisanpuu.com
www.loviisanpuu.fi

PELTISEPÄNLIIKE VELJEKSET KIVIRANTA

Jarmo 0500 369 661, Reijo 050 462 0073
Teollisuustie 5, Ruotsinpyhtää

**LOVIISAN VIEMÄRIPALVELU KY
LOVISA KLOAKSERVICE KB**
(019) 501 631

Leikkaa talteen!

MEHUASEMA

Tuorepuristettu mehu viinimarjoista,
kirsikoista, luumuista, kriikunoista,
mustikoista, puolukoista, omenoista,
päärynöistä. Kaikki marjat ja hedelmät!

Ajanvaraus 24 h
0400-626299

Wildemansgård, 07750 Isnäs

Leikkaa talteen!

VILLA AALTONEN

Långgränd 12

Villa Aaltonen byggdes i slutet av 1800-talet för ryska badgäster. Värdfolket bodde då i en gårdsbyggnad som flyttats dit från Lapträsk. Trädgården är drygt 300 kvadratmeter. Den har rensets från ogräs och har utvecklats till ett förtjusande blomsterhav som hela tiden utökas med nya tematiska element.

LIISANTALO

Mariegatan 2C

Huset byggdes i början av 1800-talet. Det hade redan förklarats obeboeligt, men de nya ägarna har med respekt för traditionerna på egen hand renoverat huset till ett charmerande konstnärshem. Skomakarmästarens gamla stall är numera ett förtjusande kafé - Tuhanen tuskan kahvila.

VILLA KUKKAMERESSÄ**15 Villa Aaltonen
Pitkäkuja 12**

Villa Aaltonen upea puutarha on ehtinyt kertyä viiden vuoden aikana noin 500 erilaista kasvia ja nelisenkymmentä ruusua.

Puutarhassa on monia eri osioita: vanhan ajan muotopuutarha, monenkirjavien perennojen Jalokivirivistö, Valkoisten ruusujen virta, valkokukkainen Kuutamopenkka, Hedelmätarha ja metsäpuutarha.

Pääräkennus on pystytetty kylpylävieraita varten vuonna 1898. Kiinteistöön kuuluu ulkorakennusten ja arkitehdin piirtämän mehiläispaviljongin lisäksi 1800-puolivälissä ra-

kennettu ja nytemmin kunnostettu pihatalo Villa Sorella, jossa talon silloiset omistajat asuvat. Sinne on suunnitelleilla bead&breakfast-tyyppistä toimintaa.

Suomen ainoa arkitehdin piirtämä Mehiläispaviljonki toimii lahjapuotina.

Talo ja puutarha ovat auki muinakin aikoina ryhmissä/
Sisko Hallavainio/ 040-7389646.

1. Kirjaston tuolit löytyvät kirppiksektä.

2. Keittiö on modernien ratkaisujen yhdistelmä.

3. Villa Aaltonen ihastuttava puutarha on maankuulu.

TUHANSIEN TUSKIEN TALO**18 Liisantalo
Mariankatu 2 C**

Joskus 1800- luvun alussa rakennettu Liisantalo on kunnostettu oman käsin ja perinteitä kunnioittaen asumiskiellossa olleesta neljän asunnon vuokrarähjästä hurmaavaksi taiteilijakodiksi, mahdollisimman paljon vanhaa materiaalia kierrättäen.

Vanhoiden talojen ihastelijat ovat saaneet seurata Tuhanen tuskan kahvilan ja leipomon rakentumista Liisantalon kupeeseen, kun entisessä talissa vahdettiin epäkelpoja

hirsia uusiin kierrätysvirsiin ja kahvilaan rakennettiin Saviyhdistyksen opastuksella saviseinää.

Tuhanen tuskan kahvilassa samoin kuin itse Liisantalossa ja kivetyllä sisäpihalla voi ihailla talon isäntää **Taisto Huttusen** maalauskia ja veistoksia.

"Ihanuksien Ihmemaan"
Country lifestyle sisustusputiikki
keskellä Loviisaa

Tule nauttimaan maalaismatkasta tunnelmasta. Meiltä löydät mm. ihastuttavan **Jeanne d'Ark Living** valikoiman muiden laadukkaiden sisustusmerkkien ohella.

Vaaleita unelmia, rosoista romantiikkaa, kauniita yksityiskohtia kotiisi, mökille, lahjaksi ym. Kauneutta myös sinulle ja huiskillesi...

Loviisan Wanhat Talot tapahtuman aikana 25.–26.8.2012 olemme auki koko viikonlopuun LA-SU niin kauan kuin asiakkaita riittää.

Living Room
BEAUTY HOME

Kuningattarenkatu 9, 07900 Loviisa, puh. (019) 533 500
ti-pe 10–17, la 9–13, muina aikoina sopimuksen mukaan

LVI 0. VUOKKOVAARA OY

- **Myynti • Asennus • Huolto**
- **Varaosat • Öljpoltintyöt**
- **Ilmalämpöpumput**

Avoinna ma-pe 7-17, la 9-13
Ratakatu 8, 07900 Loviisa
Puh. (019) 533 325, 0400 656 374
Fax. (019) 515 766

lvi.vuokkovaara@sulo.fi | www.lvivuokkovaara.fi

Hanakat
JOTTA KOTI TOIMISI

HELOJEN ERIKOISLIIKE - BESLAGSSPECIALISTEN
HELAKAUPPA.COM

Hameentie 20, 00530 HELSINKI p. 09-71 71 72 info@hokola.fi

20v.
1991-2011

Loviisan Suolatorilla tavataan!
Vi ses på Salttorget i Lovisa!

Door hardware products including hinges, locks, handles, and door pulls.

**HANTVERKSSTUDIER
VID AXELL KUGGOM**

Välkommen till skolan som andas hantverk!

Följande utbildningar inleds hösten 2012:

Yrkesutbildningar:

- Grundxamen inom hantverk och konstindustri Artesan – båtbyggnad

Ett-åriga folkhögskoleutbildningar:

- Craft – ett år med olika hantverk
- Traditionell och modern ytbehandling
- Traditionellt byggnadssnickeri

I januari 2013 inleds Artesan – trä (grundxamen inom hantverk och konstindustri)

Ansök nu!

Mera information om utbildningarna på www.axtell.fi/kuggom.

HITAAN ELÄMÄN KOTI

19 Auringon puolella
Mariankatu 2 C

■ Inga Peunan ja Risto Raninan ensimmäinen ajatus nykyisen kotinsa kohdalla oli: ei ikinä!

1800-luvun alkupuolella rakennettu talo oli tuolloin karsseassa kunnossa: sisällä haisi, seinässä oli reikä, josta näkyi ulos, piharakennuksen wc:n viemäröinti toimi kantovedellä.

Tötä oli valtavasti: koko alapohja puhdistettiin kokonaan, talo kengitettiin uudelleen ja sille rakennettiin uusi kivijalka. Laho veranta antoi tilaa uudelle ja tilavammalle. Katto uusittiin, seinistä kuorittiin seitsemän kerrostapettia, katoista pestiin yhtä

1

monta kertaa liitumaalia - ja samalla Inga väitteli itsensä tohtoriksi.

Korjausmateriaaleja on etsitty eri puolilta Suomea. Remontti jatkuu edelleen perheelle sopivassa tahissa. Remonttiprojektista kehkeytyi myös pariskunnan yhdessä kirjoittama "Auringon puolella" - kirja, jossa talon kunnostaminen on yhtä kuin elämän rakentuminen (www.topos.fi). Talosta ja perheen keskeneräisyyden sietämisen filosofiasta ja slow life eli hidas elämätyylistä on tehty useita televisio-ohjelmia.

1. Leveät lattialankut löytyivät Valkealasta.
2. Isossa kakluunissa on monta eri värikerrosta.

2

AURINGON
PUOLELLA
Mariagatan 2B

Huset är byggt i början av 1800-talet, och var år 2005 i så eländigt skick. Sedan dess har huset fått en ny stenfot, nya stockvarv ner till ett nytak och en ny farstu. Innerväggarna är bekläddä med spännpapp som fått nya färger och på den lilla innergården har man skapat en trädgårdspärla som smeker både syn- och smaknerver.

PITKÄNPÖYDÄNTALO
Mariagatan 7

Huset är ursprungligen byggt år 1856. Det unga lärarparet som köpte huset 1993 hade sannerligen användning för hammare och spik då de under ett sabbatsår från lärarjobbet vid sidan av studierna byggde en stor veranda. Man tog också itu med de misslyckade lösningar som gjorts i samband med moderniseringar på 1980-talet, i enlighet med principerna för god byggnadsvård.

TALONSA KUUNTELIJAT

20 Pitkänpöydäntalo
Mariankatu 7

■ Kun Kaisa ja Tuomo Korpelä hankkivat pian kaksikymmentä vuotta sitten itselleen 1850-luvulla rakennetun hirsitalon, he päättivät seurata hyväksi koettua neuvoa: älä aloita vanhan talon remonttia ennen kuin olet kuunnellut taaloasi ainakin vuoden.

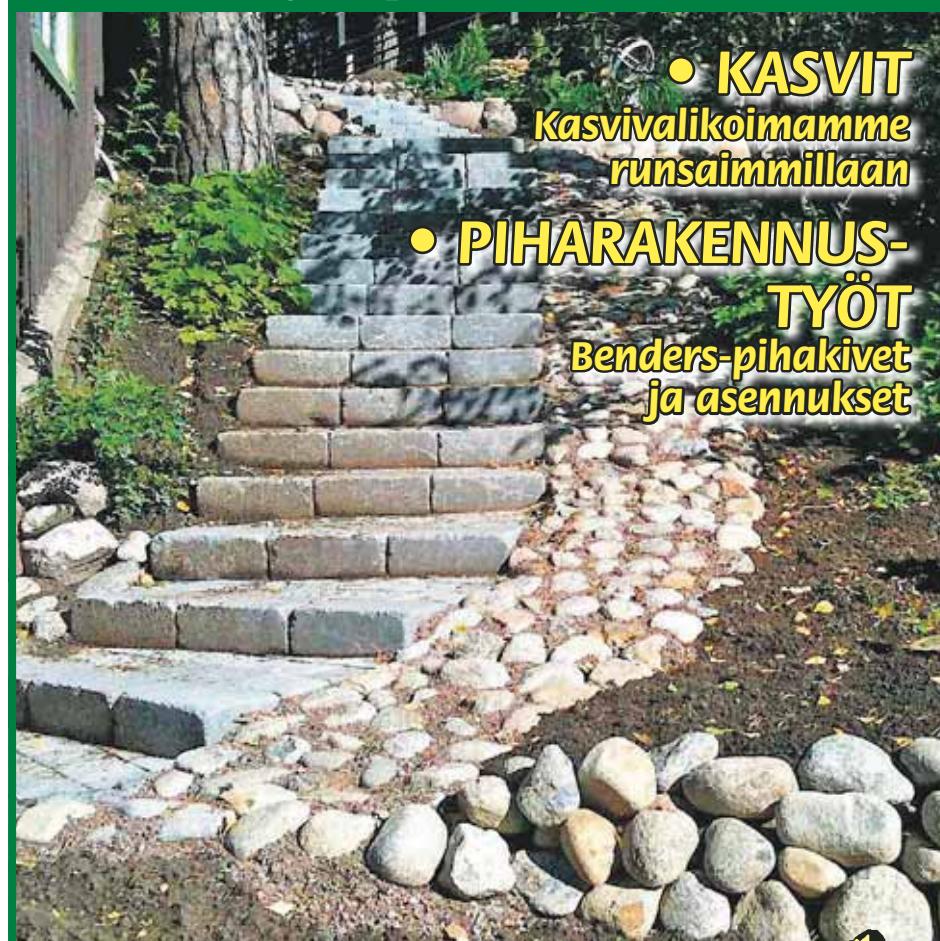
Edellinen omistaja oli yhdistänyt useammasta pienestä asunnosta koostuneen talon yhdeksi, kokonaisuudeksi. Korpelat alkoivat korjailla aiemmin tehdyn työn jälkiä ja havaitsemaan epäkohtia. Talo kertoii, mitä oli tarpeen ja mikä ei.

Salin kaunis uuni on valmistettu muinaisen loviisalaistehtaan kaakeleista.

PIHA-CENTER

Avoinna joka päivä kevästä syksyyn

Pihat suunnittelusta toteutukseen

PIHA-CENTER

Raivaajantie 1, Ölstens, Porvoo, puh. (019) 549 850, 0400 455 299.
Avoinna ark. 10 - 18, la-su 9 - 16

www.piha-center.fi

Tervetuloa ihailemaan tapettejamme Vackerbacka-taloon
Tapaamisiin Suolatorilla!

Kom och beundra våra tapeter i Vackerbacka-huset
Vi ses på Saltbodstorget!

LAURA ASHLEY

Pohjoisesplanadi 23, Norra esplanaden, Helsinki 00140 Helsingfors
010 440 4300 info@lauraashley.fi www.lauraashley.fi

FÖRMANSGÅRDE
Trädgårdsgatan 32

Droskföraren Alfred Lindborg lät bygga Formanshuset invid Saltbodstorget. Det gamla förtjusande häststallet finns kvar på tomten. I huset har åtminstone en raksalong driven av sonen i huset samt överläkarens mottagning varit belägna. Huset var även en längre tid Lovisa polischefs hem.

Upea kakluuni on arkkitehtitoimisto Gesellius -Lindgren-Saarisen suunnittelemassa ja helsinkiläisessä Wilhelm Ansténin tehtaan valmistamassa, siirretille Loviisan postista.

VILLA JOSE

Trädgårdsgatan 21

Den äldsta delen av det gröna huset är byggt omkring 1850 och det första köpavet gällande fastigheten är från 1971. Huset har utvidgats senare både på brädern och höjden. Delen mot gården byggdes i början av 1900-talet och vinden med mansardtak på 1940-talet. De nuvarande ägarna lät bygga två sovrum och bastu på den tidigare kalla vindens.

HYMYILEVÄ TALO

23 Ajurintalo
Puutarhakatu 32

■ Vuosikymmeniä hiljaiseloa vietetään Ajurintalo suorastaan pursuaa elämää: lapset ja heidän kaverinsa kulkevat ovissa, kissat vilistävät jaloissa. Aiemmin surullisen oloinen talo suoastaan hymyilee. Kylmäkään ei enää ole, siitä pitää huolen uusia kaukolämpöä.

Vuosidan vaihteessa rakennettu talo on saanut nykyisen nimensä rakennuttajansa, vossikka-ajuri **Alfred Lindborgin** kunniaaksi. Pihapiiristä löytyy edelleenkin vanha hevostalli, jota on korjattu kesän kuluessa. Sen hirsiihin on kaiverrettu vuosiluku 1790.

Talossa on myös tehty putki-remontti.

– Siinä yhteydessä havaittiin,

että vanha perinnerakennettu talo kestää monenmoisia vahinkoja paremmiin kuin uusi, esimeriksi vanhan putkiston vesivahinkoa. Selvisimme lähes pelkällä säikähdyksellä, Heikki Pora sanoo.

TOTEUTUNUT HAAVE

25 Villa Jose
Puutarhakatu 21

■ Villa Jose on isäntävän toteutunut hääve. Se on talo, josta on unelmoitu. Koti, jossa on hyvä kasvattaa lapset. ja siellä on hyvä asua.

Talon seinältä löytyvät kaunit alkuperäispiirrokset vuodelta 1860. Villa Jose oli alun perin kadun reunaa myötäilevä pitkulainen ja kapea rakennus, jota on myöhempin suurennettu kahteen kertaan. 1930-luvulla alakerran pinta-alan kaksinkertaiseksi pihan suuntaan ja yläkerran kylmä vinttilä ja talon komea mansardikatto ovat peräisin vuodelta 1943.

Eletyn elämän jälki on kieh-

tonut aina Vauhkosia. He alkioivat hankkia vanhoja tavaroita jo ennen kuin tiesivät olevansa jonain päivänä myös vanhan talon omistajia. Perintöhuonekalut ja huutokauppalöydöt ovat asettuneet niin hyvin ailoilleen että tuntuu kuin ne olisivat valittu Villa Joseen.

Vauhkoset tahtovat pitää talostaan ja sen kunnosta hyvästä huolta - onhan talo elänyt pitkään jo ennen heitä ja elää heidän jälkeensäkin.

Vauhkoset ovat jättäneet taloon myös omat jälkensä remontoimalla aiemmin kylmän vinttilän asuttavaksi. Sinne on sijoitettu makuuhuoneiden lisäksi rakennusinsinööri-isänän suunnittelema sauna.

2

Kuvat:

- Makuuhuoneet sijaitsevat Villa Josen yläkerrassa, samoin isänän suunnittelema sauna.
- Villa Jossassa löytyy kaksi komeaa Rakkolanjoen kakluunia.

Perinnemaalit ja -tapetit Värismästä!

BORÅSTAPETER

KARLSUND
EasyUp -tapetit

Uulan edustaja paikalla la 25.8. klo 9-14

- Tule kysymään vinkkejä perinnemaalauksesta!

34,-
Falupun.

Värismä
www.varisima.fi

Kuningattarenkatu 3
(019) 531 487
ma-pe 8-17, la 9-13

Myös facebookissa

Eija's garden
Elämyspuutarha

Eijan torppa
LWT-ettäkohde

- Puutarhasuunnittelua
Tila kevään 2013 puutarhasuunnitelma nyt!
- Puutarha avoinna
Myymälässä ihastuttavia tuotteita puutarhan sisustamiseen. Perennat ja puuvartisten taimet -20%
- LWT-tapahduman ajan sis.pääsy puutarhaan 8 e, alle 12-v. maksutta. Ryhmäiedustelut Eija Keckman ☎ 040 505 0824

Elimäentie 74, Ahvenkoski, Loviisa
Av. ti-pe 10-18, la-su 10-16, ma sulj. • www.eijasgarden.fi

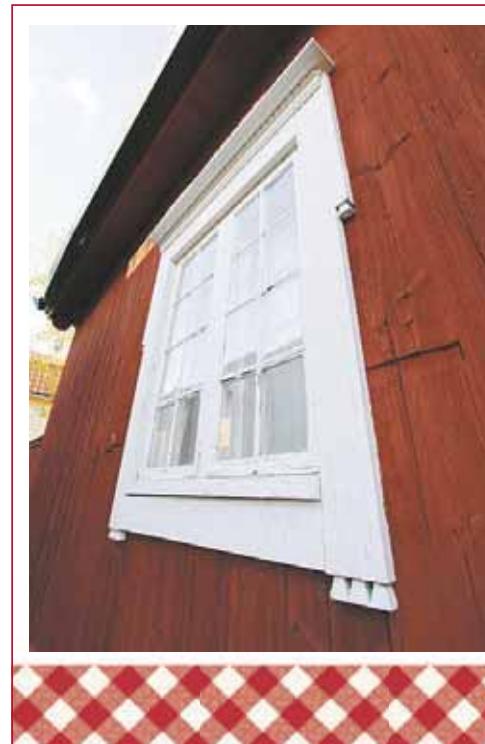
Siivousliike
Riitta Puumalainen

P. 040 544 2315
Chiewitzinkatu 13 A 4
07900 LOVIISA

Rakennusapu
Puumalainen Oy

Tomi Puumalainen
KAikki
RAKENNUSALAN TYÖT

Kissapotinkatu 12, LOVIISA
Puh. 045-672 3708
Fax. 019-531 011
tomi_puumalainen@hotmail.com

Vakuutaminen vaatii paikallisuuden tuntemusta

Lähivakuutus Uusimaa
Brandensteininkatu 19, 07900 LOVIISA
Puh. **020 522 7640**

Att försäkra kräver lokalkändedom

Lokalförsäkring Nyland
Brandensteinsgatan 19, 07900 LOVISA
Tel. **020 522 7640**

www.lahivakuutus.fi
www.lokalforsakring.fi

RINGSTRÖMS GÅRD

Trädgårdsgatan 31

Huset är byggt kring år 1800. Efter den första tiden av skapande kaos har huset blivit ett fungerande hem för en konstnärsfamilj bestående av en kompositör och en koreograf och deras två döttrar. Mellanväggarna har rivits vilket har gett rymd och ljus. De tidigare träfärgade väggpanelerna har målats ljusa, vilket också bidragit till känslan av rymd.

Kuvat:

1. Poistettu välikatto avartaa keittiötä.

2. Keittiön ylle rakennettiin myös vierasparvi.

3. Makuuhuoneen vanha hirsiseinä on kuin taideteos.

4. Iso Emmaksi ristiity, 1800-luvun lopun kakluuni

VÄLIKATON POISTO AVARSI KOKO KEITTIÖN

24 Ringströms gård
Puutarhakatu 31

Fageruddit nimesivät vuonna 1800 rakennetun talonsa sen aiemman asukkaan mukaan. Raatimies **Axel Ringström** oli yksityiselämässään tietäjä, parantaja ja selvänäkijä, jolta teosofiksi tiedetty presidentti **Risto Rytikin** haki neuvuja sotaan vaikeimpina aikoina.

Talon remontti on edennyt aalloittain.

Vapaissa ammateissa toimivien on priorisoitava taloutensa tulojensa ja remonttiin käytet-

tävän ajan mukaan, säveltäjä **Markus Fagerudd** ja hänen tanssija-koreografi-tanssinopettajavaimonsa **Kati Kivilahti – Fagerudd** sanovat.

Kun keittiöremontti alkoi, kaikki suunnitelmat menivät uusiksi.

– Puuseppä ehdotti, että poistaisimme koko välikaton ja rakentaisimme entisen vintin ikkunan puolelle parven. Se tuntui hyväältä ideaalta ja osoittautui vielä paremmaksi.

Keittiö valaistui hetkessä, aumamainen katto herättää kaikissa suurta ihastusta ja

monet harkitsevat samanlaista ratkaisua.

Parvi puolestaan palvelee paitsi vetäytymispaikkana myös vierastilana.

Aiemmin puunväristen paneeliseinien vaaleaksi maalaaminen jatkuu.

Perheen mielestä purkamiset ovat palkitsevin työvaihe.

– Siinä pääsee koko ajan lähemmäksi talon alkuperäisiä kerrostumia ja tekee kivoja löytöjä kuten vaikkapa umpeen laitetutua vanhoja ovia; yksi sellainen vie ”salaoven” keittiöstä kuistille.

RAKENNUSKONEVUOKRAAMO
KAINO MATTILA OY
www.kainomattila.fi

Teollisuuskuja 3, 07900 LOVIISA
Puh. (019) 533 490

SEKOITA OMAT VÄRISI PIGMENTISTÄ!

Paljon eri väriä varastossamme
Tilattavissa myös isoja eriä!
● Myös sellakkaa, jänisiimaa, pellavaöljyä, hopea-, kulta- ja pronssijauheita

Art DAISY

Mannerheiminkatu 13, Porvoo
P. 019 581 822
www.art-daisy.fi

PERINTEISET RAKENNUSMATERIAALIT JA -TARVIKEET

ROSEBORG
LIITERIK

WWW.ROSEBORG.FI
RUUKINTIE 10 G, 07970 RUOTSINPYHTÄÄ
PUH: 044-552 81 62

Fixora Oy
Hammaslääkäriasema

Aleksanterinkatu 26
PORVOO
040 764 4747

Kuningattarenkatu 13 B 3
LOVIISA
040 767 3767

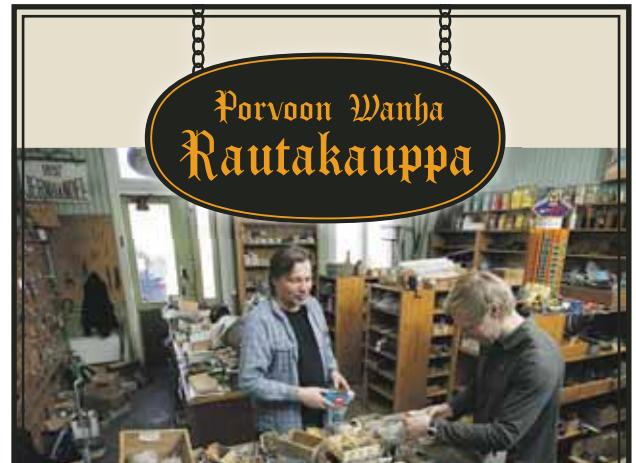
www.fixora.fi

Edullista, kodikasta hotellimajoitusta

Hyvinvarusteltuja mökkejä kalaisan järvien rannalla.
1hh alk. 35€
2hh 60€

HOTELLI HANHI
Kantatie 2,
Lapinjärvi
Puh. 019 610 870

www.hotellihanhi.com

Porvoon Wanha Rautakauppa

Wanha Rautakauppa mukana Loviisan Wanhat Talot -tapahtumassa 25.-26.8.2012.

www.porvoonwanharautakauppa.fi
Vanha rautatieasema | Vanha Hämeenlinnantie 5
puh. 040 707 4753

VILLA LINDHOLM
Södra Åsen 3 A

Man vet inte exakt hur gammalt huset är, eftersom det flyttades till sin nuvarande plats från Ryssland i början av 1900-talet. Villa Lindholm är det enda hus som finns kvar av byggnaderna uppe på åsen under Lovisas badhuspok. De många vackra inredningsdetajerna och möblerna vittnar om alla de år de nuvarande ägarna tjänstgjort i Afrika och Fjärren öster om.

MUISTOJA MAAILMALTA

27 Villa Lindholm
Eteläharju 3 A

■ Villa Lindholmin tunnettu ihastuttava huvila on siirretty Lovisaan vuonna 1900, tiettävästi Pietarin lähistöltä. Kannattaa kiinnittää huomiota sen kuistin pylviäköön hyvin epäsuomalaisiin ”rulla”-koristeisiin.

Loviisa oli tuolloin tunnettu kylpyläkaupunki. Kansainvälinen seuraelämä oli vilkas, Seurahuoneella tarjottiin eläviä ostereita.

Talon alapuolella, rannalla, kohosi Lars Sonckin piirtämä hieno kasino, mutta se ja harjun muut kylpylä-ajan rakennukset ovat valitettavasti palaneet. Villa Lindholm onkin alueen ainoa menneistä ajoista kertova rakennus.

Talo oli jossain vaiheessa jaettu neljäksi vuokra-asunoksi, joten uusien omistajien pitäti heti alkajaisiksi purkaa lukuisia lastelevyseiniä ja

poistaa suljettuja ovia. Vähitellen talo muotoutui nykyiseen – valoisaksi, ilmavaksi ja mukavaksi kodiksi, jonka sisustuksen monet kauniit yksityiskohdat ja huonekalut kertovat perheen Afrikassa ja Kauko-Idässä viettämistä virkavuosista.

Kuistin pylväässä on mielenkiintoinen koristelu.

VILLA EKHLOM
Kretsgången 8

Förfäder till den nuvarande ägare byggde huset år 1890. Den vänstra flygeln byggdes något senare för ryska badgäster: ett större rum för herrskapet, ett mindre för tjänarinnans bruk. Eftersom huset under alla år varit i samma släkts ägo har det inte gjorts några större ombyggnader eller reparerationer utan man har endast reparerat det nödvändigaste.

VANHA TALO KESTÄÄ

28 Villa Ekholt
Ympyrätie 8

■ Villa Ekholt on siinä mielessä erikoinen tutustumiskohde, ettei siellä ole koskaan tehty mittavia kunnostustöitä vaan sitä on korjailtu aina tarpeen mukaan. Viemäröintikin tehtiin vasta 1969.

Talo on ollut 1800-luvun loppupuolelta saman suvun omistuksessa ja kulkenut sinä aikana tyttären lähtö ja paluun ajan.

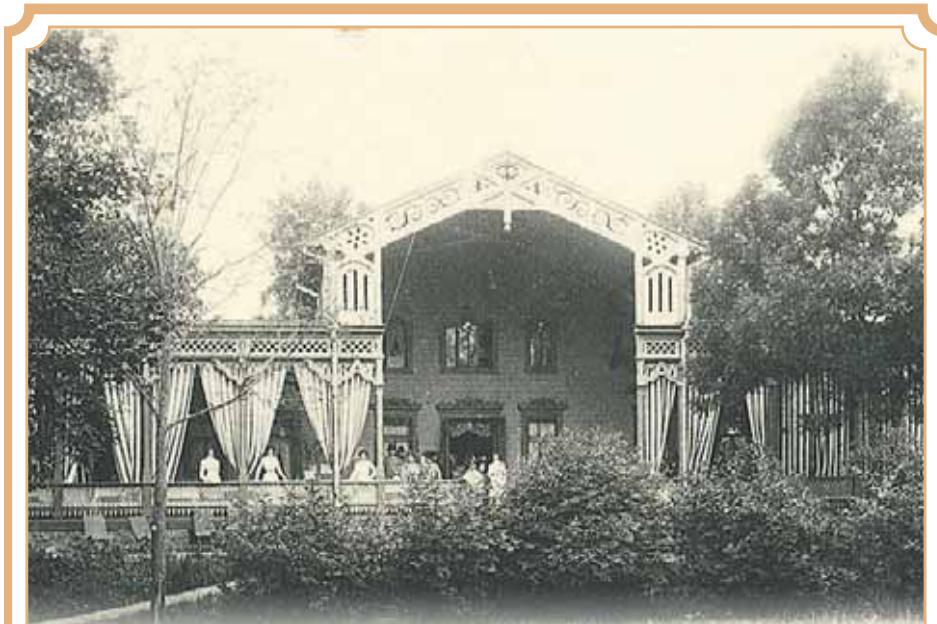
Villa Ekholt on pystytetty kahdessa vaiheessa. Tavan ja keittiön rakentaminen lienee aloitettu jo 1888, koskapa vintti täytteistä löytyi sen vuoden sanomalehdestä. Lisärakennus valmistui Lovisan merikylpylän avaajaisten aikaan, 1800-luvun loppuvaiheissa, kylpylävieraiden varalle.

Villa Ekholmin emäntä Hanne Aromaa on varsinaisesti viherpeukalo: kaikki kukoistaa hänen hoidossaan.

Talo kertoo yhden suvun historiasta. Kannattaa tutustua **Hanne Aromaan** hienosti toteuttamaan sukatarinaan. Lähes kaksisataasivuinen, käsin kirjoitettu, mielenkiintoisin leikkein, postikorttein ja valokuvin varustettu kronikka voitti toisen palkinnon. Suvun suuri kertomus - kilpailussa.

Pihan valtavat omenapuut ovat yli satavuotiaita: isoisiä istutti ne tytärilleen 1904 ja 1905. Puutarhassa kukkivat monenmoiset perennat, iso hyötypuutarha on myös näkemisen arvoinen. Se on ollut aina talon naisten ylpeys ja sota-aikoina tärkeä ravinnon lähdde. Vihannesten porrastetut koholavat helpottavat selkävaivastakin viljelyjää. Satoa riittää myös emännän kolmelle lapselle ja kahdeksalle lapsenlapselle.

Tule ihastumaan

Kappeliin

menneen ajan hurmaan.

Ari Kallio

Tarjolla hienoa teetä, kahvia ja leivoksia.

Avoinna pe ja la 11-17

Kuningattarenkatu 19, Loviisan kaupungin puisto

facebook.com/LoviisanKappeli

Ota paikaksi Loviisan sydäkestä

Vehreät puistot ja vanhat kaupunkitalot nuorempien naapurissa, komeat kirkot ja meren suolainen tuoku – niistä on viihtyisä Lovissa tehty. Aleksanterintullin asukkaille myös kaikki palvelut ovat lähellä ja elämänmeno leppoisaa, torikahvillekin vain muutama sata metriä.

Loviisan Aleksanterintulli
Kerrostalo I Aleksanterinkatu 10
Muuttovalmis

Esim.	mh.	vh.
1 h+tupak.	36,5 m ²	43 530
1 h+kk	39,5 m ²	44 460
2 h+kk+s	45,5 m ²	49 290
2 h+kk+s	54,5 m ²	56 850
3 h+k+s	78,0 m ²	75 810
Autokatospaikko 6000 €		

ESITTELY JA MYNTI Aktia Kiinteistövälitys, Brandensteininkatu 11, 07900 Loviisa p. 050 314 0095 / Kerstin Rosenqvist

100 vuoden kokemuksella

YIT Asuntomyynti | Jussilankatu 6 C 7 | 15680 Lahti
p. 020 433 4325 | www.yitkoti.fi

NAISELLISUUDEN TYYSSIJA

N Eijan Torppa. Elimäentie 74, Ahvenkoski

■ Puutarhaespertti **Eija Keckmannin** (ent.Klaucke) Mantan torppa Ahvenkoskella on rakennettu 1880 ja se toiminut aikoinaan Strömforsin ruukin työsuodeasuntona. Vuoden 1963 remontissa sitä nostettiin alimpien hirsien mätänemisen takia ja tuolloin torppaan rakennettiin myös porstua ja avokuiti.

Naisellisesti sisustetun mökin liepeille on kehitetty alati laajeneva elämäpuutarha Eija's garden, joka tarjoaa ideita moneen eri makuun.

Alueelta löytyy - puutarhamyyräin ohella - lukuisia

teemaosioita: enkelipuutarha, hiljaisuuden puutarha, tiili-muurein ympäröity salainen puutarha, karppilampi, sammakkolampi, englantilaistylien cottage garden; puutarha, egyptiläiseksi muuntautuva pylväspuutarha, yröttitarha, japanilainen puutarha, juhlapuutarha, torpan perinnepuutarha ja lasipalatsi eli kylpyläpuutarha.

Eijan torppa perinnepuutarhoineen on auki LWT-rannekkeen/ennakkolipun omaaville.

Elämäpuutarhaan on erilinen sisäänpääsymaksu. LWT-päivinä rannekkeella/ennakkolipulla saa 20 % alennuksen: 8 € aikuinen, lapset ilmaiseksi. www.eijasgarden.fi

■ Smirnoffin talon pihapiirissä on Loviisan - ja oikeastaan koko Suomen - hienoin ja kiinnostavin, 1800-ajan alkuperäsisussaan säilynyt Museoviraston suojelema mukulakivipiha, joka alkaa kaivata tasoittavaa kunnostusta.

Mukulakivetystä pyritään paraikaa palauttamaan osaan historiallista Loviisaa. Tuhanneksen tuskan kahvilan edustalla oleva Poikikkuja on jo kivetetty. Mariankadun mukulakivetyksen palauttamisesta on puuttu myös jo jonkin aikaa, samoin Suolatorrin.

Smirnoffin talon historiikki alkaa 1800-luvun alkupuolelta, jolloin nahkuri Ammondt hankki omistukseensa Kuningattarenkadun tontin.

Sen kymmenkunta erillistä rakennusta yhdistettiin saman katon alle valtaisaksi L-kirjaimen muotoiseksi taloksi 1828 ja 1840-luvun lopulla.

Kun värjärin tyttärenyt-

tär vihittiin Loviisassa 1867 pihkovalaisen valtioneuvos Smirnoffin kanssa, talon ylä-

kerrasta tuli heidän kesämök-

sä - alakerta oli jo tuolloin vuokrattu.

Loviisalaiset kunnioittivat

valtioneuvosta niin suuresti,

että kun hän makasi hevoson-

nettomuuden jälkeen kuolin-

vuoteellaan Kuningattarenkadun talossa, katu pehmustet-

tiin oljilla, jotkei hevosten kavi-

oiden kolina ja kärryjen kilinä

vuokrattu.

Eijan torppa perinnepuutar-

hoineen on auki LWT-rannekkeen/ennakkolipun omaaville.

Elämäpuutarhaan on erilinen

sisäänpääsymaksu. LWT-päivinä

rannekkeella/ennakkolipulla

saa 20 % alennuksen: 8 € aikuinen, lapset ilmaiseksi. www.eijasgarden.fi

Vihreää energiaa! Grön energi!

Viisalla energiavalinnoilla vaikutat tehokkaammin ilmastonmuutokseen. Valitse käyttöösi Ekoenergia-merkityy sähköä tai puulla tuotetua kaukolämpöä ja siten arvostat ajankohtaisia ympäristöarvoja.

SÄHKÖ • KAUKOLÄMPÖ • MAAKAASU
EL • FJÄRRVÄRME • NATURGAS

PORVOON ENERGIA – Luonnollinen valinta
BORGÅ ENERGI – Ett naturligt val

www.porvoonenergia.fi | www.borgaenergi.fi

Genom kloka energival motverkar Du effektivt klimatförändringen. Respektera dagens miljövärderingar och välj Ekoenergi-märkt elektricitet eller träbränslebaserad fjärrvärme.

■ Smirnoffin talo Kuningattarenkatu 6

■ Smirnoffin talon pihapiirissä on Loviisan - ja oikeastaan koko Suomen - hienoin ja kiinnostavin, 1800-ajan alkuperäsisussaan säilynyt Museoviraston suojelema mukulakivipiha, joka alkaa kaivata tasoittavaa kunnostusta.

Mukulakivetystä pyritään paraikaa palauttamaan osaan historiallista Loviisaa. Tuhanneksen tuskan kahvilan edustalla oleva Poikikkuja on jo kivetetty. Mariankadun mukulakivetyksen palauttamisesta on puuttu myös jo jonkin aikaa, samoin Suolatorrin.

Smirnoffin talon historiikki alkaa 1800-luvun alkupuolelta, jolloin nahkuri Ammondt hankki omistukseensa Kuningattarenkadun tontin.

Sen kymmenkunta erillistä rakennusta yhdistettiin saman katon alle valtaisaksi L-kirjaimen muotoiseksi taloksi 1828 ja 1840-luvun lopulla.

Kun värjärin tyttärenyt-

tär vihittiin Loviisassa 1867 pihkovalaisen valtioneuvos Smirnoffin kanssa, talon ylä-

kerrasta tuli heidän kesämök-

sä - alakerta oli jo tuolloin vuokrattu.

Eijan torppa perinnepuutar-

hoineen on auki LWT-rannekkeen/ennakkolipun omaaville.

Elämäpuutarhaan on erilinen

sisäänpääsymaksu. LWT-päivinä

rannekkeella/ennakkolipulla

saa 20 % alennuksen: 8 € aikuinen, lapset ilmaiseksi. www.eijasgarden.fi

VANHAN LOVIISAN LUMOA

16 Smirnoffin talo
Kuningattarenkatu 6

■ Smirnoffin talon pihapiirissä on Loviisan - ja oikeastaan koko Suomen - hienoin ja kiinnostavin, 1800-ajan alkuperäsisussaan säilynyt Museoviraston suojelema mukulakivipiha, joka alkaa kaivata tasoittavaa kunnostusta.

Mukulakivetystä pyritään paraikaa palauttamaan osaan historiallista Loviisaa. Tuhanneksen tuskan kahvilan edustalla oleva Poikikkuja on jo kivetetty. Mariankadun mukulakivetyksen palauttamisesta on puuttu myös jo jonkin aikaa, samoin Suolatorrin.

Smirnoffin talon historiikki alkaa 1800-luvun alkupuolelta, jolloin nahkuri Ammondt hankki omistukseensa Kuningattarenkadun tontin.

Sen kymmenkunta erillistä rakennusta yhdistettiin saman katon alle valtaisaksi L-kirjaimen muotoiseksi taloksi 1828 ja 1840-luvun lopulla.

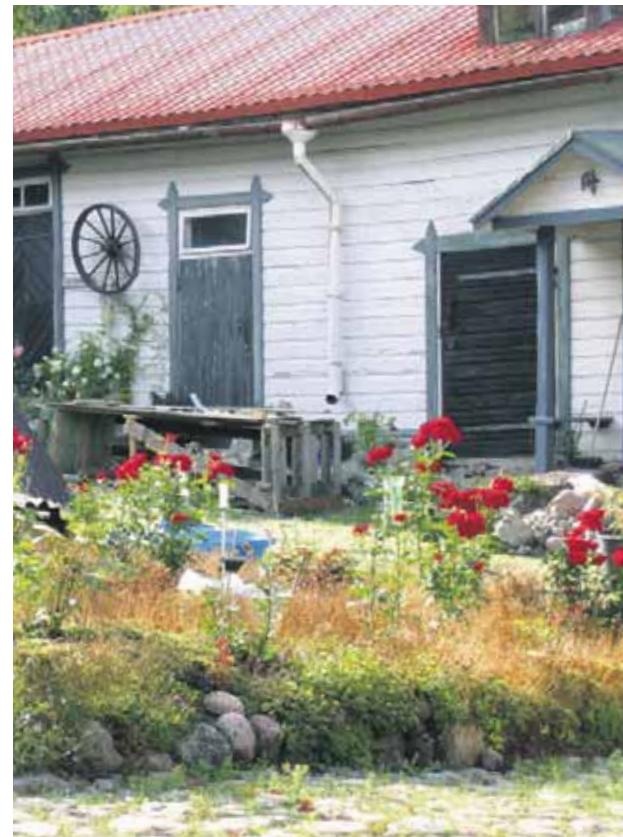
Kun värjärin tyttärenyt-tär vihittiin Loviisassa 1867 pihkovalaisen valtioneuvos Smirnoffin kanssa, talon ylä-kerrasta tuli heidän kesämök-sä - alakerta oli jo tuolloin vuokrattu.

Loviisalaiset kunnioittivat valtioneuvosta niin suuresti, että kun hän makasi hevoson-nettomuuden jälkeen kuolin-vuoteellaan Kuningattarenkadun talossa, katu pehmustet-tiin oljilla, jotkei hevosten kavi-oiden kolina ja kärryjen kilinä

häiritsisi aatelismiestä.

Kiinteistö, jonka vanhin osa on 1700-luvun erillinen rapattu talo, on edelleen saman suvun omistuksessa. Sitä on viime vuosina korjattu ajan-mukaisempaan kuntoon. Osa alakerran asunoista on jo remontoitu, nyt kunnostetaan vanhaa kattoa.

Smirnoffin kiinteistön vanhin rakennus on rapattu erillistalo

EIJAS TORP

Elimävägen 74, Abborfors
Det lilla huset som byggdes 1880 och tidigare kallas Mantas torp, köptes 2005 av trädgårdsexperterna Eija Keckman (ex. Klaucke) som fritidsbostad, men blev inom kort hennes hem. Huset har varit tjänstebostad för Strömfors bruk. år 1963 byttes de ruttna stockarna ut, ett vindfång och en öppen veranda byggdes. Intill huset ligger den unika upplevelsesträdgården Eija's garden (separat inträdessavgift).

SMIRNOFF' HUS

Drottninggatan 6
Mormors farfar till den nuvarande ägaren av det s.k. Smirnoffska huset förenade flera hus av olika format till en L-formad helhet. I slutet av 1800-talet bestände sig statsrådinnan Smirnoff för att använda gården som sommarvilla.. Hon flyttade till lägenheten i övre våningen och nedre våningen uppdelades i hyresbostäder.

Tule viihtymään ÖLVININ TERASSILLE

Øl och Vinbod
Ølvín
Ølut ja Viinitupa

Kom och njut på

ÖLVIINS TERASS

Menu www.olvin.fi

TULOSSA

25.8. Ölviniin Sambakarnevalit

LA-LÖ 8.9.

Ölviniin rapujuhlat • Ölvins kräftskiva

Varaa paikkasi - Reservera din plats

22.9. Octoberfest

17.10. Whiskytasting ilta

Mariankatu 1, Loviisa
045 7734 2060
(vanhan Kanttorilan sisäpiha)

Isnäsin sahan työläisten asunnot rakennettiin 1800-luvun loppuvaiheessa, saha lopetti toimintansa 1990-luvulla. Museoviraston suojelemat rakennukset oli aiemmin jaettu moniin yksikköihin. Talossa ei ollut vettä eikä viemäröintiä, osa asukkaista käyttää edelleenkin ulkohuussia.

Isnäsin sahan VANHOJEN TYÖLÄIS- TALOJEN UUSI ELÄMÄ

TYÖ OPETTAAN TEKIJÖITÄÄN

C Pihlajarinne 1
Edöntie 130, as 2 Isnäs

Marja-Leena ja Yrjö Länsipuro ovat kunnostaneet 1896 rakennetussa talossa sijaitsevaa kakkoskotiaan syksystä 2009.

Ensin remontoitiin keittiö ja sitten tehtiin kylpyhuone, sillä Länsipurojen mielestä ulkovessa ei ole enää lomailun pakollinen kylkiäinen.

Seraavaksi oli vuorossa sinisävyisen makuuhuoneen kunnostus ja sitten remontoitiin elokuun viljan sävyinen olohuone. Nyt on vuorossa

neljäs, tyttärelle nimetty huone.

Työtä on tehty koko perheen voimin lukuun ottamatta niitä vaiheita, joissa laki vaatii ammattilaisia eli sähkö-, vesi- ja saniteettitilan töitä.

Metsäkylän navetasta on löytynyt paljon tarpeellista, samoin jätelavoilta.

Työ on opettanut tekijöitään – se on itse tekemisen suurimpia iloja.

– Hauskaa on ollut myös lukea niitä vanhoja sanomalehtiä, jotka ovat löytyneet tapetin alta, sanoo toimittajasta diplomaatiksi päätynyt Yrjö.

TERVAA MUTTA EI MUOVIA

B Kuusikallio 2
Edöntie 126, as 2, Isnäs

Kuusikallio 2:n rempan periaatteena on ekologisten ja perinteisten materiaalien käyttö.

Omin käsin tehdessä edestään hitaasti, muun elämän ja ansiotöiden ehdolla.

– Parikaa on menossa keittiön kunnostus, sanoo isäntä, **Oula-Heikki Rantanen**.

Rakenteiden hengittävyyys on pyritty säilyttämään sillä, että seinissä on ulkoja katsotuna laudoitus, hirsit, tuulen-suojalevy ja paperitapetti/puupaneli pellavaöljymaalilla.

Tilkitsemiseen on käytetty pelavarivettä.

Muovi on kiellettyjen materiaalien listalla – paitsi veden yhteydessä.

Kuivien tilojen kosteussuojaus - esim. lattiavasojen liitoskohdat - on tehty tervalla. Lattiavasat on liitetty yhteen puutapeilla ja nekin on tiivistetty pellavariveillä: latatäytteenä on sahanpurua/ekovilla. Kaikki rakennuksen korvaushirretkin on asennettu oikeaoppisesti: rautaa löytyy vain nauloista.

UNELMAKODIN LÖYTÄJÄT

A Kuusikallio 1
Edöntie 126, as 1 Isnäs

Valokuvaaja Nelli Palomäki ja Rami Kinnunen asuvat Isnäsin sahan toissa vuosisadan loppupuolella rakennetussa työntekijäasunnossa, jota oli jo kunnostettu aika pitkälle ennen kuin he löysivät tämän kauan etsimänsä unelmakodin. Metsäkylän navetan ilmoitus-taululta.

Talo oli hyvässä kunnossa eikä mitään yllättävää ole löytynyt.

Oma remppa on alkanut yläkerrasta, alakerta tapetteineen

on vielä edellisten omistajien jäiltä.

Alakerran suuri kaakeliuuni saadaan koottua ja muurattua tänä syksynä. Ammattimies-ten löytyminen on ollut kiven takana, kaikilla tuntuu olevan varauksia vuosiksikin eteenpäin.

Pariskunta ei pidä kiirettä kotinsa kunnostuksen kanssa.

– Ikkunoita laitellaan pikkuhiljaa, pihaakin on täytynyt kesyttää.

EKOLOGISIA RATKAISUJA

D Pihlajarinne 3
Edöntie 126, as 2, Isnäs

Elina Hinkkala ja Antti Pesonen asuvat Pihlajarinneen yläkerrassa: ensin vuokralla ja sittemmin asunto-osakeyhtiön osakkaina.

Omaa asuntoa alettiin kunnostaa vasta, kun koko talo oli saanut uuden katon, kengityksen ja vesijohdot.

– Täällä ylhäällä on mentävä tahtia, jonka aika ja raha sallivat, he sanovat.

Nyt kylmään vinttitilaan on rakentumassa kylpyhuone ja erotteleva kuiva/kom-

postikäymälä.

– Pyrimme ennakkoehkäsemään vesivahingot. Kylpyhuoneessa ei lotraa vedellä, siellä on amme. Llattian alla jopa ryömintätila, josta mahdolliset vahingot näkee heti, kaikissa valinnoissaan ekologisiin ratkaisuihin tähtäävä pariskunta sanoo.

– Kuivakäymälä ei tuhlaa vettä ja on siitä riippumatona nykyäikainen, tulevaisuuteenkin tähtäävä ratkaisu.

Kuvat:

1. Länsipurojen keittiö on sinisävyinen.

2. Oluohuneeseen on jätetty hirsipintaa.

3. Makuuhuonetta hallitsee kaunis metallisäkky.

4. Oula-Heikki Rantanen on asentamassa keittiön kaapistoja paikoilleen.

5. Nelli Palomäen ja Rami Kinnusen koti on modernisti boheemi.

6. Pihlajarinneen yläkerrassa on menossa kiinnostava käymälä ja kylppäriprojekti.

OTA KUVA!

Näitkö kauniin talon,
ruusun, ovenkahvan, patsaan?

**Mikä oli kaunein yksityiskohta
Loviisan Wanhat Talot -messuilta?**

Lähetä meille kuvasi avainsanalla VIU numeroon 17181.

Julkaisemme kuvia Vartti-lehdessä ja Vartti.fi-sivuillamme.
Lehdessä julkaistut kuvat palkitaan leffalipuin.

Nappaa kuva puhelimellasi ja lähetä se MMS-viestinä numeroon 17181. Kirjoita viestin alkuun avainsana VIU. Kerro viestissä (max 500 merkkiä), missä olet ottanut kuvan, mitä siinä tapahtuu ja oma nimesi. Palvelu toimii Soneran, Elisan, Kolumbuksen, Saunalahden, Tele Finlandin ja DNA:n liittymillä. Multimediaviestin hinta on 0,60 euroa.

Vartti

a Sanoma company

ZOMBIT TULIVAT, OLETKO VALMIS

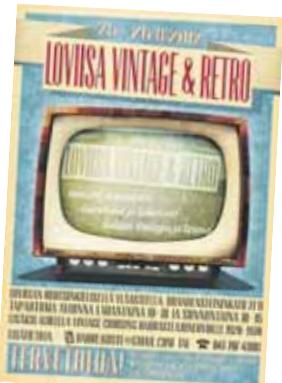
LWT-rannekkeella saa 3 euron alennuksen Loviisan teatteri zombirockmusikaaliin Kauhujen kenttä. Ohjauksesta vastaa Markku Arokanto ja viikonlopuun esitykset Ungernin linnakkeella pe 24.8 klo 19, la 25.8 klo 22 ja su 26.8. klo 19. Lisätietoja www.loviisanteatteri.net.

UUTTA!

VINTAGE&RETRO

Ruotsinkielinen ylä-aste,
Brandensteininkatu 27 b

Loviisassa ensimmäistä kertaa järjestettävästä Vintage & retro-myynnitapahtumasta on parikymmentä alan myyjää mm. Vintage Point, Vintage Gilda, Roina, Hilda & Hulda, Hoochie Mama Jane, Punavuoren Putiikki.... Tarjolla on erilaista vanhaa tavaraa; vaatteita, kenkiä, huonekaluja, sisustus- ja kerälyesineitä, laukkuja, levyjä, koruja jne. Lisäksi piha-alueella on vintage-cruising eli v. 1920-1970 harrasteajoneuvoja yleisön ihmeltävävä. Lauantai-iltaan ravintola Ziltonissa Vintage & Retro Instrumental Night, jossa esiintyy The Shockwave ja The Shafers

TAIDEKIRPPIS JA TAIDETTA

Loviisanseudun taideyhdistyksen vuosinäytely on esillä Galleria Theodorissa, Mariankatu 21. Gallerian edessä on myös taiteilijoiden taidekirppis.

OMAN LOVIISAN OMA JUTTU

Brandensteininkatu 13

Forumin toisen kerroksen myyntipöydiltä löytyy lovissaistaiteiden keramiikkaa, sisustustekstilejä, asusteita, puisia kodinesineitä ja herkkuja sekä paljon muuta. Kahviossa löytyy kotileivonnaisia ja virvokkeita ja sen erikoisuutena on reilu valikoima gluteenittomia ja laktosittomia leivonnaisia.

SIBELIUKSEN SUKUTALO SOI

Sibeliuksenkatu 10

Jean Sibeliuksen isän perheen talossa sijaitsee nykyisin Porvoonseudun musiikkipoiston Loviisan osasto. Sibeliustalo on auki lauantaina klo 10 - 17. Siellä on esillä Sibelius ja Loviisa – näyttely ja konsertti klo 13. Musiikkiohjiston jousisoittajat kiertelevät musisoimassa LWT-taloissa Sinikka Lidslen johdolla, puhallinryhmää johtaa Keijo Liski.

LWT- LIPUNMYYNTI

**LWT-rannekkeet, 12 euroa,
voimassa la ja su.**

Rannekkeita myydään kuudessa paikassa:

Ulrikakoti, Kuhlefeltinkatu 35
Kuhlefeltin talo, Kuhlefeltinkatu 9
Suolatorin ja Laivasillan kulma
Mariankadun ja Pitkäkujan risteys
Pitkäkujan ja Rantatielien kulma
Puutarhakadun ja Pursimiehenkulman
Isnäs

ENNAKKOLIPUT

www.parhaattapahtumat.fi

Tällä ennakkolipulla pääset suoraan sisään
etäkohteisiimme.

Loviisan keskustan kohteita varten pyydämme
vaihtamaan lipun tapahtumarannekkeeseen
lipunmyytipisteissämme.

Huom. Mariankadun myytipisteessä on
pikalinja ennakkolipun ostaneille.

Pidä huolta

PAVEN KANSSA

Pave Maijanen vieraillee PIDETÄÄN HUOLTA ja
panaan toimeksi - tapahtumassa Loviisan torilla
la 25.8 klo 12-14.

Yli 30 vuotta vanhan klassikko Pidä huolta kuullaan myös
uusversioina ruotsiksi, kun lovisalainen Linda Nybonn tulkitsee
Juuso Järnströmin sovittaman kappaleen
Veijo Kiurun käänöksenä.

Konsertin keskeinen sanoma on, että HUOLEHTIMINEN ON
TEKOJA. Tekojen merkitys syvenee, kun niitä tehdään yhdessä
- eri ikäiset, eri kieliset, pienet ja suuret, virkamiehet ja kuntalaiset. Huolehtiminen lähtee jokaisesta meistä ja voi toteuttaa
monin tavoin. Jokaiselle riittää tehtävää.

Konsertin tuottaa Degerby
Constructor, Kalle Jalkanen,
Lisbeth Konttinen ja valitut
yhteistyökumppanit.

NÄYTTEILLEASETTAJIA

SUOLATORI:

■ **Axxell, Kuggom** tarjoaa tietoa muun muassa käsityökoulutuksesta sekä uusista ja mielenkiintoisista kodin sisustamiseen sekä veneensuunnitteluun ja -kunostukseen liittyvistä kurssista. ■ **Edupoli/PRO-paja**. Vanhojen ikkunoiden ja peiliöiden kunnostus. ■ **Fenestra**. Energiatehokkaat

ovet ja ikkunat. ■ **Hanssonin saha**. Puuallatioita ja pientavaraa vanhoista lankuista. ■ **Hattulan kaakelitehdas**. Perinteisiä kaakeiluuneja ja korjauskaakeleita vanhoihin uunieihin. ■ **Hokola**. Koko talon helat portista kalusteisiin. ■ **Hämeen Sininen Ikkuna**. Vanhojen ikkunoiden entisöinti perinteisiin menetelmiin työnäytösinä, ikkunaentisöijä Tiina Torniainen. ■ **KL-edustus**. Maa- ja ilmalämpö-

pumput. ■ **Laura Ashley**. Tapetit ja kankaat. ■ **Loviisan kaupunki**. Kysy asumisesta, harrastuksista ja kaupungin palveluista. ■ **Medipluskem**. Universalstone, ekologinen puhdistustuote ■ **Pel-latrix**. Ekologinen sisustaminen ja rakentaminen. ■ **Porvoon Wanha Rautakauppa**. Korjaajan, entisöijän ja vanhasta pitävän aarreita. ■ **Rakennusperinteent Ystävät ry**. Perustettu valtakunnallisesti

yhteistyökanavaksi rakennusperinteestä ja kulttuuriperinteestä kiinnostuneille. ■ **Roseborgin Litteri**. Uudesta vanhaan ja vanhasta utta. Vanhoja rakennustarvikkeita sekä verkkokauppa. ■ **Saviyhdys-tys**. Saviyhdystys savirakentamisen edistämiseksi ry. on perustettu antamaan tietoa ekologisesta, terveellisestä ja turvallisesta savirakentamisesta. Savirappaustyönäytös. ■ **Suomalaiset tulisi**

- **Finnish Fireplaces ry**. Tulisijoihin ja puulämmitykseen liittyvää neuvontaa ja opastusta, työnäytöksiä.

■ **T-mi Sulonen**. Kotimaisia design-puuvillamattoja. ■ **UMK-rakennus**. Korjausrakentamiseen erikoistunut Seppo Saarto.

MARIANKADUN PUISTIKKO:

■ **Itä-Uudenmaan Jätehuolto**.

Tietoa jätehuollon järjestämisestä, kierrätyksestä sekä kompostoinnista.

■ **Shell**. Infoa lämmitysöljy- ja maksukorttivaihtoehtoista.

■ **PS-saneeraus**. Kattojen maalausta ja sähkökoottereita.

■ **Tuomo Myyry**. Antikkia

REPIN-INSTITUUTTI

Moderni taiteeseen kyllästyneet voivat ihailua perinteisiä tai-toja Repin-instituutin suomalaisten oppilaiden näytellyssä Klassisten veneiden aitassa, Laivasillalla, afrikkalaisia asuja ja esineitä myyvän Karamaloon vieressä.

BULEVARD KROGEN POP UPPAA

Mariankatu 8

Lähirouka, luomu ja paikallisesti tuotetut tuotteet nostavat jatkuvasti suosiotaan. Siksi Ravintola Degerby pysttää pop up-ravintolansa Boulevard Krogenin entisen Skan-pubin sisäpihalle. Siellä tarjoillaan sämpylöitä, luomukahvia ja -teitä sekä paikallisia lähirerkuja, muun muassa Ahvenkoskenkalastajien kermaista kalakeittoa

Elina Soraisen keramiikkakanoja Taidevintissä.

ALEKSANTERINPIHAN ANTIKKIMARKKINAT

Aleksanterinkatu 8

Aleksanterin pihan suositut antiikkimarkkinat tarjoavat taas paljon katsottavaa ja ostettavaa 1860-luvun autentisessa pihapiirissä. Silmän iloa löytyy myös Taidevinttilä aikanaan Almin talon sijoittuvan Loviisan Taidekeskuksen tukiyhdistys ry:n näytellyssä, jossa on esillä mm. Marja-Liisa Aalto-Annalan, Kristina Elon, Aarne Kyröläisen, Jan Lindhin, Elina Sorainen, Kitty Tennbergin, Aino Ulmasen, Jukka Vikbergin ja Christer Åbergin töitä.

Samassa historiallisessa pihapiirissä sijaitsee myös ihanista postikorteistaan tunnetun Inge Löökin avoin työtila. Tervetuloa!

LWT-PÄIVIEN OHJELMAA

Antiikkimarkkinat Aleksanterinpuhalla. Aleksanterinkatu 8. Taidevintti, Inge Löökin työhuone, antiikkia. La ja su 10-17.

Bongan Linna. Linnankuja. Riitta Nelmarkamuseo ja galleria. Yksityispuoli avoinna yleisölle la 12-15 ja su 12-15. Museo maksullinen.

Degerby Gille. Sepänkuja 6. Vanha rukollikartano, Suomen vanhimpa hirsirakennuksia. Paikallisten kalastajien kalasaaliista koottu saaristolaispöytä la-su 11-16. Pöytävaraus suositellaan.

Degerby Gillen piharakennus. Kai Andersson päivystää arkitehtitoimistolla ja konsultoi historiallisista talojen "rempassa". La 11-14 ja su klo 11-15.

Forum. Brandensteininkatu 13. Oma Loviisa – tapahtuma.

Galleria Theodor. Mariankatu 21. Lovisan seudun taideyhdistyksen näyttely ja taidekirppis la-su 10-17.

Gamla apotekshuset, Aleksanterinkatu 6. Antiikki-, taide ja design-kirpputori. La ja su 10-18.

ITU-tori. Karlskronabulevardi. Itä-Uudenmaan Kylät ry ja Huoletta tuorettä-hanke tarjoavat paikallista osaamista eri muodossa: luomua, lähiroukaa, käsityötutteita. La ja su

Kappeli. Kappelinpuisto. LWT-seminaari ja Panu Kailan korjausklinika. Kappelituotteita, laatuetteja ja herkkuja. La 10-17 ja su klo 11-16.

Kaupungin kiertoajelut. Tietoja toteesta, asumisesta ja Loviisasta.

Lähdöt la ja su T-pysäältä Aleksanterinkadulla. Ilmainen.

Kerälymessut. Lovisa Gymnasium, Brandensteininkatu 27. Lovisanseudun keräilyjät: Kerälymessut, antiikkia, kerälykohteita, postikortteja ym. La-su klo 9-17.

Kruunu-Apteekki. Kuningattarenkatu 15, perustettu 1754, entisessä kauppiaspalatsissa. La 9-14 ja su 12-14.

Laivasilta. Perinteiset syysmarkkinat la-su. Ravintoloita, taidenäytelyitä, Svartholman laivaliikenne. La Muinaistulen itälanttia klo 19 alkaen, 21.30 muinaistuleet.

Lapsiparkki. Laivasilta, la-su klo 10-17.

Loviisa-info. Lovisan kaupungin infoteltta Suolatorilla la-su 10-17. Kysy asumisesta, harrastuksista ja kaupungin palveluista. Uuden Harmaakkallion asuinalueen tonttien hakuaike alkaa!

Loviisan tori. La 7-17 ja su 10-17. Pidetään huolta- tapahtuma ja konsertti la 12-14. LWT-lipunmyyntipiste la-su 9.30-17.

Loviisan kaupungin museo, Komendantintalo. Puistokatu 2. Erja Lempisen valokuvanäyttely Itä-Uusmaalaisia kartanoita. Karhunhammas- Lovisanseudun esihistoriaa la ja su 10-17, vapaa pääsy.

Loviisan Merenkulkumuseo, Laivasilta. La 10-17.30, su 11-16. Sisäänpääsymaksu.

Mariankadun puistotalli. Näytteileasettaja ja katukeittiötä la-su 10-17.

Matkailutoimisto/Turistbyrå, Karlskronabulevarden 8, puh. 019 555 234. La-su klo 9-17. Ruukin kesäinfo la-su klo 11-17.

Mi - medborgaristitutet. Brandensteininkatu 21. Rakennusneuvos Aulis Tynkkynen luennoi Lovisan kaupunkisuunnittelusta ja suojelesta la klo 15.15 ruotsiksi ja 17 suomeksi.

Perinne- ja korjausrakentamisen kliniikka, Kappeli, Talotohtori Panu Kaila vastaa yleisön kysymyksiä la noin klo 15.30 eteenpäin.

Perinne- ja korjausrakentamisen LWT-asiantsiantuntijaseminaari Kappelissa la klo 13.30- 15.30

Pilarerit. Sepänkuja 8. Osin jo

1700-luvulla rakennetun kiinteistön kaunis pihapiiri on avoinna yleisölle. La-su klo 10-17.

POP UP- ravintola Bulevard Kroger Skanin puutarhassa, Mariankatu 8. La 10-17 ja su 10-16.

Sibeliustalo. Musiikkipisto, Sibeliuksenkatu 10. Sibeliuksen nuoruiden kesäkoti. Musiikkipisto esittäätyy la 10-17, Sibelius ja Loviisa-näytely, konserti klo 13.

Storskrapis. Eteläinen Rauhalantie 2. La Agricolan tyttären cd-julkistaminen ja ilmainen viisukonsertti klo 15. Klo 18 jazzkonsertti, liput 10 e.

Suolatori. Näytteileasettaja,

työntööksiä sekä katukeittiötä. La-su klo 10-17.

Svartholman merilinnoitus. Vesibussi Laivasillalta la-su klo 12, paluu Svartholmasta klo 16. Opas-tutut kävelykierrokset la-su klo 13 ruotsiksi, klo 14 suomeksi. Maksullinen. Näytely Sotilaiden, vankien ja matkailijoiden saari.

Tamminiemi. Lomakeskus Tamminiemi, Kapteenintie 1. Vanhoja huviloita ja englantilaistyiline katanpuisto meren rannalla.

Talo Paavolainen, Lyhytkuja 3. Manfred Gräsbeckin ja Maija Lehosen kamarimusikkikonsertti la

klo 14 ja 17. Liput 15 e, sisältävästä pariskunnan CD:n..

Ungernin linna. Lovisan Teatterin rock- musikaali Kauhujen kenttä. La yönätyös klo 22, su klo 19. LWT-rannekkeella 3e alennus.

Ulrikakoti. Kuhlefeltinkatu 35. Isoäidin runsas noutopöytä 15e (lapset 1e/ikävuosi) la klo 12-17, su klo 12-15. Käsityöliike Ukkola ja pihakirppis avoinna la klo 10-18, su klo 10-17. LWT-lipunmyyntipiste.

Vintage&retro. Myyntitapahtuma Lovisanseudun ruotsalaisella yläasteella,

Österstjernan. 1800-luvun paketti-replika, Laivasilta.

Zilton. Mariankatu 29. Vintage & Retro Instrumental Night: The Shockwave ja The Shatters

Samana viikonloppuna Loviisassa:

Wanhan ajan päivät Jokelan kotiseutumuseossa la ja su. Turkkilantie 39, Ruotsinkylä

Loviisan museot ja muut nähtävyydet, katso www.loviisa.fi

LOVIISA-KIERTOAJEJELUT
Tietoa toteesta, asumisesta ja Loviisasta. Lähdöt la ja su klo 11 ja 14 Aleksanterinkadun turistipysäköiltä ja klo 11.05/14.05 Laivasillalta, kesto n. 1 h, ilmainen.

Kiertoajelukohteet:
La klo 11 Loviisan keskusta - Valko - Tesjoki. Lauantaina klo 14. Liljendal (Heikantbacken)
Su klo 11 Loviisan keskusta - Valko - Tesjoki. Su klo 14 Koskenkylä (Israelinmetsä)

Loviisa • Pieni kaupunki, suuria elämyksiä Lovisa • Liten stad, stora upplevelser

Kysy Loviisasta!

Loviisa-INFO Suolatorilla
la-su 25.–26.8. klo 10–17.
Katso teltan sijainti tapahtumakartasta.

Fråga om Lovisa!

Lovisa-INFO på Saltbodtorget
lör.–sön. 25.–26.8 kl. 10–17.
Se var tältet ligger på evenemangskartan.

UUSI HARMAAKALLION ASUINALUE
esittelyssä Lovisa-INFOSSA Suolatorilla
DET NYA BOSTADSOMRÅDET GRÅBERG
presenteras i Lovisa-INFO på Saltbodtorget

Tonttien hakuaika
25.8.–28.9.2012

Ansökningstid
för tomter
25.8.–28.9.2012

www.loviisa.fi/harmaakallio
www.loviisa.fi/graberg

Ota mukaasi Pikkukaupunki-lehden
kesänumero 2012. Saat sen **ILMAISEKSI**
Loviisa-INFOsta ja talokohteista.

Ta med dig tidningen Småstadslivs
sommarnummer 2012. Du får den
GRATIS från Lovisa-INFO och
husen som är med i evenemanget.

Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Mannerheiminkatu 4 Mannerheimgatan
019 5551 kaupunki@loviisa.fi

Tutustu Loviisaan kiertoajelulla

Tietoa tonteista, asumisesta ja Loviisasta. Lähdot la 25.8.
ja su 26.8. klo 11 ja 14 Aleksanterinkadun turistipysäkiltä
ja klo 11.05/14.05 Laivasillalta.

Ilmainen kiertoajelu kestää runsaan tunnin.

LA klo 11 Loviisan keskusta–Valko–Tesjoki

LA klo 14 Liljendal (Heikantbacken)

SU klo 11 Loviisan keskusta–Valko–Tesjoki

SU klo 14 Koskenkylä (Israelinmetsä)

Bekanta dig med Lovisa under en rundtur

Du får uppgifter om tomter, boende och Lovisa.
Bussen startar lör. 25.8 och sön. 26.8 kl. 11 och 14 från
turisthållplatsen på Alexandersgatan
och kl. 11.05/14.05 från Skeppsbron.

Rundturen som är gratis tar drygt en timme.

LÖR. kl. 11 Lovisa centrum–Valkom–Tessjö

LÖR. kl. 14 Liljendal (Heikantbacken)

SÖN. kl. 11 Lovisa centrum–Valkom–Tessjö

SÖN. kl. 14 Forsby (Israelsskogen)

Loviisan matkailutoimisto
Loviisa turistbyrå
Karlskronabulevardi 8 Karlskronabulevarden
019 555 234 info@loviisa.fi

Matkailutoimisto on avoinna la ja su 25.–26.8. klo 9–17.
Turistbyrån är öppen lör. och sön. 25.–26.8 kl. 9–17.

Kesäinfo avoinna Strömforsin ruukissa klo 11–17.
Sommarinfo öppet kl. 11–17 i Strömfors bruk.

www.loviisa.fi • www.lovisa.fi